

קֻבָּץ

יִשָּׂא אִישׁ

נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים

שֶׁזָּכִינוּ לִשְׁמֹעַ וּלְקַבֵּל מִפִּי קָדֵשׁ מוֹרֵנוּ וּמְאוֹרֵנוּ

הָאִי״שׁ אֲשֶׁר עַל הָעֵדָה

הָרַב הַצַּדִּיק **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזְעֶר** שְׁלִיטָ״א

בְּעֵת מַעֲמְדֵי הוֹד – הַדְלָקַת נֵרוֹת חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים

שְׁנַת תשפ״ג לפ״ק

יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב
עֶרֶב חֲנֻכָּה תשפ״ד
יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

זכות ההתחזקות וההתעוררות
מהדיבורים הקדושים
תעמוד לעילוי נשמה גדול של

אמיל בן אברהם ז"ל

פאינה פרידא בת יעקב ע"ה

הפעולות הנפלאות של צאצאיהם
אשר הותירו אחריהם ברכה
תעמוד להם

***

לכל ענייני הקונטרס
ולזכות ההשתתפות בהדפסת ספר "דרכי איש" ח"א:
דוא"ל: s0584563404@gmail.com

קוּנְטְרֵס

יְמֵי הוֹדָאָה

נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים

שֶׁזָּכִינוּ לִשְׁמֹעַ וּלְקַבֵּל מִפִּי קָדֵשׁ מוֹרֵנוּ וּמְאוֹרֵנוּ

הָאִי״שׁ אֲשֶׁר עַל הָעֵדָה

הָרַב הַצַּדִּיק **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיטָ״א

בְּעֵת מַעֲמְדֵי הוֹד – הַדְלָקַת נֵרוֹת חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים

שְׁנַת תשפ״ג לפ״ק

יוֹם א׳ דַּחֲנֻכָּה

יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב
עֶרֶב חֲנֻכָּה תשפ״ד
יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

"מָעוֹז צוּר יְשׁוּעָתִי, לְךָ נָאֶה לְשַׁבֵּחַ, תִּכּוֹן בֵּית תְּפִלָּתִי וְשָׁם תּוֹדָה נְזַבֵּחַ. לְעֵת תָּכִין מַטְבֵּחַ, מִצָּר הַמְנַבֵּחַ, אָז אֶגְמֹר, בְּשִׁיר מִזְמוֹר, חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ".

***

רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ אוֹמֵר (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב, סִימָן ב): יְמֵי חֲנֻכָּה הֵם יְמֵי הוֹדָאָה; יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים זֶהוּ הַזְּמַן שֶׁאָדָם מְגַלֶּה וּמוֹצִיא אֶת כָּל הַטּוֹבוֹת הַנִּפְלָאוֹת שֶׁהִצְטַבְּרוּ בְּלִבּוֹ כָּל הַשָּׁנָה, וְנוֹתֵן עֲלֵיהֶם שֶׁבַח וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְאָמְנָם גַּם בְּכָל מֶשֶׁךְ הַשָּׁנָה אָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת מָלֵא בְּהַלֵּל וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אֲבָל יְמֵי חֲנֻכָּה הֵם מְיֻחָדִים לְכָךְ, וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁאוֹמְרִים בַּתְּפִלָּה: **"וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל".**

רַבֵּנוּ אוֹמֵר בַּתּוֹרָה זוֹ, שֶׁהַלֵּל וְהוֹדָאָה זֶה עוֹלָם הַבָּא, כִּי בָּעוֹלָם הַבָּא יִשָּׁאֵר רַק הַלֵּל וְהוֹדָאָה; כְּשֶׁיָּבוֹא מָשִׁיחַ וְיִתְגַּלֶּה אֱלֹקוּת לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, בַּמֶּה יַעַסְקוּ? לֹא יִהְיֶה חַטַּאת, אָשָׁם וְכוּ', אֶלָּא רַק קָרְבַּן תּוֹדָה - לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וּכְדִבְרֵי חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה ט, ז): **"לֶעָתִיד לָבוֹא כָּל הַקָּרְבָּנוֹת בְּטֵלִין וְקָרְבַּן תּוֹדָה אֵינוֹ בָּטֵל"**; וּ'לְעָתִיד לָבוֹא' הַיְנוּ כְּבָר עַתָּה, כִּי 'עוֹלָם הַבָּא' הַיְנוּ עוֹלָם 'הַבָּא' אֵלֵינוּ כְּבָר עַכְשָׁו...

אָכֵן, אֵין זֶה שׁוֹלֵל אֶת קִיּוּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא אַחַר שֶׁאָדָם הֵכִין אֶת עַצְמוֹ כָּרָאוּי בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲזַי בְּוַדַּאי מוּכָן וּמְזֻמָּן לוֹ עוֹלָם הַבָּא, אַךְ כְּשֶׁמְּדַבְּרִים עַל גִּלּוּי אֱלֹקוּת דְּ'לֶעָתִיד לָבוֹא', עַד שֶׁ"יַּכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן", כֻּלָּם יַחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה, כֻּלָּם יַכִּירוּ אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא "מִקְּטַנָּם וְעַד גְּדוֹלָם" (יִרְמְיָהוּ ו, יג), אָז לֹא יִהְיֶה מָשָׁג שֶׁל 'חַטַּאת', 'אָשָׁם' - עִנְיָן שֶׁל בְּכִיָּה עַל חִסָּרוֹן כָּלְשֶׁהוּ, אֶלָּא תִּהְיֶה בְּכִיָּה שֶׁהִיא בִּבְחִינַת (תְּהִלִּים פט, יז) "בְּ'שִׁמְךָ' יְ'גִילוּן כָּ'ל הַ'יּוֹם" (עַיֵּן לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן קעה), שֶׁאָדָם יַרְגִּישׁ כָּל כָּךְ אֶת הַשִּׂמְחָה שֶׁל גִּלּוּי

אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁתִּהֵא בְּכִיָּה מֵרֹב הִתְרַגְּשׁוּת וְתוֹדָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.

בְּטֶבַע הָאָדָם כְּשֶׁהוּא מִתְבַּשֵּׂר בִּבְשׂוֹרָה טוֹבָה וּמְשַׂמַּחַת מְאֹד, פְּעָמִים שֶׁזּוֹלְגוֹת דְּמָעוֹת מֵעֵינָיו מֵרֹב שִׂמְחָה, שֶׁזּוֹ בְּעֶצֶם הַבְּכִיָּה הָאֲמִתִּית, שֶׁהַלֵּב שָׁלוֹ כָּל כָּךְ מִתְעוֹרֵר עַד שֶׁזֶּה גּוֹרֵם לַדְּמָעוֹת לָרֶדֶת וְלִזְלֹג מֵעֵינָיו.

וְזֶה יִתְקַיֵּם בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ כְּשֶׁיָּבוֹא מָשִׁיחַ, וְיִתְגַּלֶּה כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, אֲזַי תִּשָּׁאֵר רַק ׳תְּפִלַּת הוֹדָאָה׳ – לְהִתְפַּלֵּל בְּהוֹדָאָה אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.

וּבִימֵי חֲנֻכָּה אֲנַחְנוּ ׳גּוֹנְבִים׳ מֵאֵלּוּ הַיָּמִים שֶׁיִּהְיוּ בִּזְמַן שֶׁיִּתְגַּלֶּה מָשִׁיחַ [שֶׁנִּזְכֶּה לָהֶם בְּקָרוֹב בְּעֶזְרַת ה׳], אֲנַחְנוּ טוֹעֲמִים טַעַם ״מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא״, וְלֹא רַק ׳מֵעֵין׳ עוֹלָם הַבָּא, אֶלָּא לְשׁוֹן רַבֵּנוּ פֹּה הִיא: ״**שַׁעֲשׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא**״ – שֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהִשְׁתַּעֲשֵׁעַ בָּזֶה; נִתְּנוּ לָנוּ שְׁמוֹנָה יָמִים שֶׁבָּהֶם אָנוּ יְכוֹלִים לְהִשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּשַׁעֲשׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא – לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!

וְזֶה פֵּרוּשׁ: ״**וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל**״ – ׳וְקָבְעוּ׳ הַיְנוּ ׳וְגָזְלוּ׳, וְכִדְאִיתָא בִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן, חֵלֶק א, סִימָן רפד), שֶׁ׳קֶּבַע׳ לְשׁוֹן ׳גְּזֵלָה׳, וְאֶת שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים ׳גָּזְלוּ׳ בִּשְׁבִילֵנוּ, מֵהֵיכָן? מֵהָעוֹלָם הַבָּא! שֶׁזֶּה בֶּאֱמֶת עָתִיד בִּמְהֵרָה לְהִתְגַּלּוֹת לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, אַךְ הֵם גָּזְלוּ לָנוּ אֶת זֶה כְּדֵי שֶׁנִּזְכֶּה לְזֶה גַּם בְּתוֹךְ תֹּקֶף גָּלוּתֵנוּ, אֲפִלּוּ שֶׁעֲדַיִן אֵינֵנוּ זוֹכִים לִרְאוֹת אֶת בִּנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְוֹ עֵינֵינוּ בְּפֹעַל מַמָּשׁ, אֲבָל שֶׁיִּכְנֵס בָּנוּ כָּזֶה אוֹר שֶׁל הַלֵּל וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַד שֶׁיִּהְיֶה נֶחְשָׁב ״**כְּאִלּוּ נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו**״ (בְּרָכוֹת לג.), וְאַתָּה עוֹמֵד בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ כְּמוֹ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל, וְאַתָּה מַדְלִיק אֶת הַנֵּרוֹת, שֶׁאֵלּוּ הַנֵּרוֹת יָאִירוּ לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל!

הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל הָיָה אָדָם יָחִיד, וְהוּא הָיָה מַדְלִיק בְּכָל עֶרֶב אֶת הַמְּנוֹרָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, אֲבָל זֶה פֹּעַל שֶׁיִּדָּלֵק

אֲצֶל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל עִנְיָן הָאוֹר הַזֶּה, בִּבְחִינַת (בַּמִּדְבָּר ח, ב) **"בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת"**; וְזֶה סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַד עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה, וְכִדְאִיתָא בְּדִבְרֵי חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בַּמִּדְבָּר רַבָּה טו, ו), שֶׁכְּשֶׁרָאָה אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֶת הַקָּרְבָּנוֹת שֶׁהִקְרִיבוּ הַנְּשִׂיאִים - חָלְשָׁה דַּעְתּוֹ, וְעַל כָּךְ אוֹמֵר הַמִּדְרָשׁ: **"אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְמשֶׁה לֵךְ אֱמֹר לוֹ לְאַהֲרֹן אַל תִּתְיָרֵא לִגְדוֹלָה מִזּוֹ אַתָּה מִתְקָן. לְכָךְ נֶאֱמַר: דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת. הַקָּרְבָּנוֹת, כָּל זְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם הֵם נוֹהֲגִים, אֲבָל הַנֵּרוֹת לְעוֹלָם** (בַּמִּדְבָּר ח, ב): **אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ"**; שׁוֹאֵל עַל כָּךְ הָרַמְבַּ"ן הַקָּדוֹשׁ (בְּהַעֲלֹתְךָ, סִימָן ח): הֲלֹא בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נֶחֱרַב, וְאִם כֵּן הֵיאַךְ מִתְקַיֶּמֶת הַהַבְטָחָה לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן שֶׁהַנֵּרוֹת יָאִירוּ לְעוֹלָם? מֵשִׁיב הָרַמְבַּ"ן הַקָּדוֹשׁ, שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁל 'הַדְלָקַת נֵר חֲנֻכָּה' שֶׁקִּבְּלוּ עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁאָמְנָם הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת הָיְתָה דָּוְקָא אֲצֶל הַכֹּהֲנִים הַגְּדוֹלִים, אֲבָל לִימֵי חֲנֻכָּה - כָּל עַם יִשְׂרָאֵל קִבְּלוּ אֶת הָעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת!

וְזֶהוּ דְּאִיתָא בְּדִבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל (בַּעַל הַטּוּרִים שְׁמוֹת יט, ו) **"אֵלּוּ זָכוּ יִשְׂרָאֵל הָיוּ כֻּלָּם כֹּהֲנִים גְּדוֹלִים, וּלְעָתִיד לָבוֹא תַּחֲזוֹר לָהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר וְאַתֶּם כֹּהֲנֵי ה' תִּקָּרְאוּ"**; וְזֶה מִתְקַיֵּם בִּימֵי חֲנֻכָּה, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד נַעֲשֶׂה כֹּהֵן עַל יְדֵי שֶׁזּוֹכֶה לְהַדְלִיק אֶת הַמְּנוֹרָה בְּבֵיתוֹ, וְעַל יְדֵי זֶה הוּא מַשְׁכִּין שָׁם אֶת הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה, וְנַעֲשֶׂה מַמָּשׁ כְּמוֹ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל! וַאֲפִלּוּ שֶׁאַתָּה חוֹשֵׁב לְעַצְמְךָ "אֲבָל מָה אֲנִי... מִי אֲנִי"... אַל תֹּאמַר כָּךְ, כִּי יֵשׁ לְךָ נְשָׁמָה קְדוֹשָׁה וּטְהוֹרָה, שֶׁזֶּה אוֹר הַשְּׁכִינָה הַשּׁוֹכֵן אֲצֶל כָּל יְהוּדִי וִיהוּדִי, וּבִימֵי חֲנֻכָּה נוֹתְנִים לְךָ אֶת הַהִזְדַּמְּנוּת לְהוֹצִיא אֶת זֶה מִן הַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל, שֶׁהַבַּיִת שֶׁלְּךָ עַכְשָׁו יִהְיֶה **"מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא"** - 'מֵעֵין' שֶׁל 'עוֹלָם הַבָּא', 'עֵין' שֶׁל 'עוֹלָם הַבָּא'...

זוֹ הַמַּתָּנָה הַנִּפְלָאָה שֶׁנּוֹתְנִים לָנוּ עַתָּה, בִּימֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים, אֶת הָאוֹר הַנִּפְלָא הַזֶּה שֶׁ'גּוֹנְבִים' אוֹתוֹ מִלְּעָתִיד, וְהָאוֹר הַזֶּה הוּא אוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁהֵאִיר בְּעֵת בְּרִיאַת הָעוֹלָם **"וּגְנָזוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְצַדִּיקִים**

לֶעָתִיד לָבוֹא״ (חֲגִיגָה יב.); אוֹמֵר עַל כָּךְ הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי״ע: **״אוֹר שֶׁגְּנָזוֹ לְצַדִּיקִים לֶעָתִיד לָבוֹא״** - ׳**לְצַדִּיקִים**׳ הַיְנוּ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי כָּל אֶחָד הוּא בְּחִינַת צַדִּיק, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְשַׁעְיָהוּ ס, כא) ״וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים״ וְגוֹ׳, וּ׳**לֶעָתִיד לָבוֹא**׳ הַיְנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר כְּשֶׁנִּגָּשׁ הָאָדָם לְהַדְלִיק אֶת נֵרוֹת הַחֲנֻכָּה - הוּא זוֹכֶה לִטְעֹם וְלִרְאוֹת אֶת הָאוֹר הַגָּנוּז הַזֶּה, וְזֶה צָרִיךְ לָתֵת בּוֹ שִׂמְחָה וְתוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.

וְזֶהוּ מַה שֶּׁאָנוּ מְזַמְּרִים בַּשִּׁיר הַמְקֻבָּל בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל: **״מָעוֹז צוּר יְשׁוּעָתִי לְךָ נָאֶה לְשַׁבֵּחַ״**; דְּהִנֵּה כָּל הַכֹּחַ הַזֶּה מְקַבְּלִין עַם יִשְׂרָאֵל כְּפִי שֶׁהֵם מְקַשְּׁרִים עַצְמָם אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁנִּקְרֵאת ׳עֹז׳, שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים כט, יא) **״ה׳ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן ה׳ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם״** (יַלְקוּט שִׁמְעוֹנִי יְשַׁעְיָהוּ רֶמֶז תכ), וְזֶהוּ **״מָעוֹז צוּר יְשׁוּעָתִי״** - **״׳מָעוֹז׳ צוּר יְשׁוּעָתִי״**, מַהָ׳עֹז׳ - שֶׁזּוֹ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נָתַן לָנוּ, נִזְכֶּה לְ״צוּר יְשׁוּעָתִי״ - לְהִוָּשַׁע בְּכָל מַה שֶּׁצְּרִיכִים!

וּמִזֶּה מִתְקַיֵּם אֵצֶל הָאָדָם **״לְךָ נָאֶה לְשַׁבֵּחַ״**; אָדָם זוֹכֶה לִלְמֹד תּוֹרָה, לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה, לִבְנוֹת אֶת הַבַּיִת שֶׁלּוֹ עַל פִּי הַתּוֹרָה, לְחַנֵּךְ אֶת יְלָדָיו בַּתּוֹרָה, לְהָבִיא רוּחַ טוֹבָה בְּתוֹךְ כָּל הַבַּיִת, וּלְהַרְאוֹת אֵיךְ שֶׁהַתּוֹרָה שַׂיֶּכֶת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד - הֵן גְּבָרִים, הֵן נָשִׁים וְהֵן יְלָדִים, כֻּלָּם עָמְדוּ בְּהַר סִינַי, וְזֶה סִימָן שֶׁיֵּשׁ שַׂיָּכוּת לְכָל אֶחָד בַּתּוֹרָה, כָּל אֶחָד כְּפִי עִנְיָנוֹ, הַלָּלוּ לוֹמְדִים בְּפֹעַל מַמָּשׁ, הַלָּלוּ תּוֹמְכִים וּמַחֲזִיקִים אֶת הַתּוֹרָה, הַלָּלוּ מְכַבְּדִים אֶת הַתּוֹרָה, וְיַחְדָּיו נַעֲשֶׂה שְׁתָּפוּת אַחַת שֶׁל תּוֹרָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וּכְשֶׁחֲזָקִים בָּזֶה - מִזֶּה מְבִינִים עַד כַּמָּה **״לְךָ נָאֶה לְשַׁבֵּחַ״** - כַּמָּה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְזֶה **״נָאֶה״** לְשַׁבֵּחַ, זֶה הַדָּבָר הֲכִי יָפֶה! **כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, מִזֶּה נִמְשָׁכִים לוֹ כָּל מִינֵי הַשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת!**

זֶהוּ **״לְךָ נָאֶה לְשַׁבֵּחַ״**, וְ׳נָאֶה׳ גִּימַטְרִיָּא ׳יוֹם׳, הַיְנוּ שֶׁהוּא יוֹדֵעַ אֵיךְ לְבַלּוֹת כָּל יוֹם וְיוֹם שֶׁלּוֹ, לְקַשֵּׁר כָּל יוֹם אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!

וַאֲנַחְנוּ מְבַקְּשִׁים: **"תִּכּוֹן בֵּית תְּפִלָּתִי"** - **רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תִּבְנֶה כְּבָר אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ!** מַהוּ 'בֵּית הַמִּקְדָּשׁ'? 'בֵּית הַתְּפִלָּה'! וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְשַׁעְיָהוּ נו, ז) **"כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה"**; מֶה עָשׂוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ? הִתְפַּלְּלוּ! מַהוּ 'הִתְפַּלְּלוּ'? נָתְנוּ תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!

וְזֶה מַה שֶּׁיִּשָּׁאֵר לָנֶצַח, וּכְדִלְעֵיל בְּדִבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁקָּרְבְּנוֹת חַטַּאת וְאָשָׁם וְכוּ' עֲתִידִין לְהִתְבַּטֵּל, וְיִשָּׁאֵר רַק קָרְבַּן תּוֹדָה! וּלְשׁוֹן הַמִּדְרָשׁ (יַלְקוּט שִׁמְעוֹנִי תְּהִלִּים רֶמֶז תתנד) **"כָּל הַתְּפִלּוֹת בְּטֵלוֹת לֶעָתִיד לָבֹא וְהַהוֹדָאָה אֵינָהּ בְּטֵלָה"**; זֶה מַה שֶּׁיִּשָּׁאֵר לָנֶצַח! שֶׁאָדָם זוֹכֶה לוֹמַר **"תּוֹדָה, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, יִישַׁר כֹּחַ, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם!"** מְשַׁבֵּחַ תָּמִיד לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט שֶׁל הַחַיִּים...

זֶהוּ שֶׁמְּבַקְּשִׁים: **"תִּכּוֹן בֵּית תְּפִלָּתִי"** - 'תִּכּוֹן' לָשׁוֹן שֶׁל כַּוָּנָה ['תִּכּוֹן' אוֹתִיּוֹת 'כַּוָּנוֹת'], הַיְנוּ שֶׁתִּהְיֶה כַּוָּנָתִי תָּמִיד לְ'בֵּית תְּפִלָּתִי' - לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, הַבַּיִת שֶׁלִּי יִהְיֶה בַּיִת שֶׁל תּוֹרָה וּבַיִת שֶׁל תְּפִלָּה!

וְעַל יְדֵי זֶה יְקַיֵּם **"וְשָׁם תּוֹדָה נִזְבְּחָה"** - שֶׁנִּזְכֶּה לְהַקְרִיב תָּמִיד קָרְבַּן תּוֹדָה; **"וְשָׁם"** בְּגִימַטְרִיָּא "רָצוֹן", הַיְנוּ שֶׁכָּל הָרָצוֹן וְהַכִּסּוּפִים שֶׁלָּנוּ יִהְיוּ תָּמִיד 'לְזַבֵּחַ תּוֹדָה' - לְהַגִּיד שֶׁבַח וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!

וְאוֹמְרִים "לְעֵת תָּכִין מַטְבֵּחַ" - שֶׁיִּהְיֶה אָז הַזְּמַן שֶׁתָּכִין 'מַטְבֵּחַ' וּשְׁחִיטָה לְהַסְּמ"ךְ מ"ם, הַיֵּצֶר הָרָע, כִּדְאִיתָא בַּגְּמָרָא (סוכה נב.) שֶׁעָתִיד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לִשְׁחֹט אֶת הַיֵּצֶר הָרָע; זֶהוּ עִנְיַן שֶׁל 'לְעֵת תָּכִין מַטְבֵּחַ' - לָשׁוֹן שֶׁל 'טֶבַח' וּשְׁחִיטָה, אֵיךְ? **"מִצָּר הַמְנַבֵּחַ"** - פֵּרוּשׁ, כִּי הִנֵּה 'מַטְבֵּחַ' זֶה גַּם לָשׁוֹן שֶׁל סְעָדָה, כִּי אִם 'מַטְבֵּחַ' הוּא רַק לְשׁוֹן שְׁחִיטָה הָיָה צָרִיךְ לוֹמַר "לְצָר" הַמְנַבֵּחַ, הַיְנוּ שֶׁיִּכּוֹן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שְׁחִיטָה 'לְ'צָר הַמְנַבֵּחַ, וּמַהוּ שֶׁתִּהֵא שְׁחִיטָה 'מִ'צָּר הַמְנַבֵּחַ? אֲבָל הַ'מַּטְבֵּחַ' רוֹמֵז לְעִנְיַן שֶׁל סְעָדָה [לְשׁוֹן טֶבַח וּמִטְבָּח], הַיְנוּ הַסְּעָדָה הַגְּדוֹלָה שֶׁיַּעֲשֶׂה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְכָל הַצַּדִּיקִים - עִם יִשְׂרָאֵל, שֶׁתִּהֵא סְעֻדַּת שׁוֹר הַבָּר וְהַלִּוְיָתָן, וּבוֹ יַיִן הַמְּשֻׁמָּר מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית;

מֵאֵיפֹה זוֹכִים לְקַבֵּל אֶת הַסְּעֻדָּה הַזֹּאת? "'מִ'צָּר הַמְּנַבֵּחַ" – מֵהַסָּמ"ךְ מ"ם! מָה הַכַּוָּנָה? כִּי אֲנַחְנוּ אוֹתָם אֵלֶּה שֶׁהִתְמוֹדַדְנוּ כָּל הַשָּׁנִים עִמּוֹ!

הַגְּמָרָא אוֹמֶרֶת שָׁם בְּמַסֶּכֶת סָכָּה, שֶׁבְּעֵת שְׁחִיטַת הַיֵּצֶר הָרָע, הֵן הַצַּדִּיקִים וְהֵן הָרְשָׁעִים יִבְכּוּ; הָרְשָׁעִים יִבְכּוּ כִּי נִדְמֶה לָהֶם כְּחוּט הַשְּׂעָרָה, וְיֹאמְרוּ "וְכִי אֶת זֶה לֹא הִצְלַחְנוּ לִכְבֹּשׁ?"... וְהַצַּדִּיקִים יִבְכּוּ כִּי נִדְמֶה לָהֶם כְּהַר, וְיֹאמְרוּ אֵיךְ כָּבַשְׁנוּ אֶת הָהָר הַזֶּה, וְיִבְכּוּ מֵרֹב שִׂמְחָה וּדְמָעוֹת כַּנַּ"ל, מֵרֹב הִתְעוֹרְרוּת וְהִתְרַגְּשׁוּת "כָּזֶה הַר כָּבַשְׁנוּ? זָכִינוּ לִכְבֹּשׁ הַר כָּזֶה?"...

נִמְצָא, שֶׁבְּוַדַּאי תִּהְיֶה אָז שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְהַשִּׂמְחָה תִּהְיֶה דַּיְקָא 'מִצָּר הַמְּנַבֵּחַ' – דַּוְקָא מִן הַצָּר הַמְּנַבֵּחַ, מִן הַסָּמ"ךְ מ"ם שֶׁהוּא נוֹבֵחַ כְּמוֹ כֶּלֶב, וְעַל כֵּן נִקְרָא 'הַמְּנַבֵּחַ', כִּי תָּדִיר נוֹבֵחַ 'הַב, הַב', וּמְנַסֶּה לְאַיֵּם עַל הָאָדָם אֲבָל אָדָם אָסוּר לוֹ לְהִבָּהֵל מִמֶּנּוּ! הַכֶּלֶב נָבַח? אֲנַחְנוּ מִתְחַזְּקִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר! שֶׁבַּבַּיִת יִהְיֶה שִׂמְחָה וְרוֹגַע, לֹא יָשִׂימוּ לֵב בִּכְלָל לְמַה שֶּׁקּוֹרֶה בַּחוּץ! סוֹגְרִים אֶת הַדֶּלֶת וְהַחַלּוֹנוֹת וּבַבַּיִת אֵין 'צַר הַמְּנַבֵּחַ'! אֵין נְבִיחַת כְּלָבִים בַּבַּיִת! אֶלָּא רַק שִׂמְחָה, תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!

וּמְסַיְּמִים: "אָז אֶגְמֹר בְּשִׁיר מִזְמוֹר חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ" – אָז אֲנַחְנוּ נִגְמֹר, נַעֲשֶׂה גְּמַר, שֶׁל חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ. 'אֶגְמֹר' זֶה אוֹתִיּוֹת 'גְּמָרָא', שֶׁזֶּה חֵלֶק מִבִּנְיַן הַבַּי"ת הַנִּצְחִי שֶׁאָדָם זוֹכֶה לִבְנוֹת; כַּמָּה מוֹהֲרָא"ש הַקָּדוֹשׁ הִדְגִּישׁ אֶת לִמּוּד הַגְּמָרָא, שֶׁבָּזֶה מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ שְׁמִירָה, וְכָל הַבַּיִת שָׁלוֹ נֶהְפַּךְ לְאוֹר גָּדוֹל! ד' הַמַּלְאָכִים שֶׁל הַמֶּרְכָּבָה – גַּ'בְרִיאֵל מִ'יכָאֵל רְ'פָאֵל א'וּרִיאֵל רָאשֵׁי תֵּבוֹת גְּ'מָ'רָ'א', וְאַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהַכְנִיס בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ אֶת הַגְּמָרָא! אָכֵן, הוּא לוֹמֵד בַּכּוֹלֵל וּבְבֵית הַמִּדְרָשׁ, זֶה מְעֻלֶּה, אֲבָל גַּם בַּבַּיִת! הָאִשָּׁה, הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת, יִרְאוּ שֶׁיֵּשׁ לִמּוּד גְּמָרָא בַּבַּיִת!

זֶהוּ "אָז אֶגְמֹר בְּשִׁיר מִזְמוֹר" – 'שִׁיר מִזְמוֹר' הוּא שִׁיר כָּפוּל, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים צב, א) "מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת", וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים, שֶׁכָּל מַעֲשֵׂי שַׁבָּת כְּפוּלִים;

כִּי לֶעָתִיד לָבוֹא, יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת, יְהֵא 'שִׁיר' וּ'מְזִמּוֹר' כְּפוּלִים בְּיַחַד; **יַגִּידוּ 'שִׁירָה' עַל זֶה לְבַד שֶׁזּוֹכִים לְהַגִּיד 'מִזְמוֹר' לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!**

אָדָם שׁוֹאֵל: עַל מָה אֲנִי צָרִיךְ לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא? תּוֹדָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לְהַגִּיד תּוֹדָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! תּוֹדָה עַל הַתּוֹדָה! זֶה עִנְיַן שֶׁל "מִזְמוֹר שִׁיר" - שִׁיר כָּפוּל; שֶׁאָדָם כָּל כָּךְ מִתְרַגֵּשׁ "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי מוֹדֶה לְךָ שֶׁאֲנִי זוֹכֶה לְהַגִּיד לְךָ תּוֹדָה!"...

וְאָז נִגְמֹר אֶת "חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ" - מַה זֶּה 'לִגְמֹר אֶת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ'? הֲלֹא הָיָה כְּבָר בִּימֵי הַמִּשְׁכָּן וְהַמִּקְדָּשׁ... אֲבָל זֶה הָיָה רַק הַהַתְחָלָה, כְּשֶׁבָּנוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן וְאַחַר כָּךְ בָּנוּ אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, זֶה הָיָה הַהַתְחָלָה - שֶׁהִקְרִיבוּ אֶת הַקָּרְבָּנוֹת, אֲבָל זוֹ הַתְחָלָה גְּרִידָא, כִּי סוֹף כָּל סוֹף נִגְרָם הַחֻרְבָּן, אֲבָל הַחֻרְבָּן הַזֶּה הוּא לֹא 'חֻרְבָּן' מֻחְלָט וְסוֹפִי, אֶלָּא רַק לְעֵת עַתָּה הָיָה הֶפְסֵק לְמַרְאֶה עֵינֵינוּ, **וּבַשָּׁמַיִם - בְּרוּחָנִיּוּת - עֲדַיִן עוֹמֵד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁלְּמַעְלָה עֲדַיִן קַיָּם!** מִיכָאֵל כַּהֲנָא רַבָּא עוֹמֵד וְעוֹשֶׂה אֶת הָעֲבוֹדוֹת בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ - מַקְרִיב אֶת הַקָּרְבָּנוֹת, מַדְלִיק אֶת הַנֵּרוֹת, וּכְפִי שֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהָכִין אֶת עַצְמוֹ אָז הוּא זוֹכֶה לִטְעֹם מֵהָעֲבוֹדָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת!

נִמְצָא אִם כֵּן, שֶׁאָמְנָם הִתְחִילוּ אֶת 'חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ', אֲבָל לֹא גָּמְרוּ... וּכְשֶׁיָּבֹא מָשִׁיחַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ אָז נִגְמֹר, שֶׁזֶּהוּ "אָז אָגְמֹר **בַּשִּׁיר מִזְמוֹר חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ"**; שֶׁזֶּה נַעֲשֶׂה כְּפִי הַהֲכָנָה שֶׁלָּנוּ בְּתוֹרָה, תְּפִלָּה, וּבְעִקָּר 'גְּמָרָא' - אוֹתִיּוֹת 'אָגְמֹר', וְכֵן בִּתְפִלָּה וְתוֹדָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, בִּפְרָט בִּימֵי חֲנֻכָּה, שֶׁאֲנַחְנוּ תּוֹפְסִים וְגוֹנְבִים - כְּמוֹ גְּנֵבָה שֶׁגָּנְבוּ מֵהָעוֹלָם הַבָּא, שְׁמוֹנָה יָמִים מְיֻחָדִים שֶׁבָּהֶם אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּ"שַׁעֲשׁוּעַ **עוֹלָם הַבָּא"!**

וְכַמּוּבָן, הָעֲבוֹדָה הִיא שֶׁזֶּה יִשָּׁאֵר בְּתוֹכֵנוּ, נַעֲשֶׂה קִנְיָן נִצְחִי לְזֶה; גָּנַבְנוּ - אֲבָל הִרְוַחְנוּ! וְהַגְּנֵבָה הַזֹּאת הִיא בִּבְחִינַת מַה דְּאִיתָא בְּתוֹסֶפְתָּא (בָּבָא קַמָּא פֶּרֶק ז) גַּבֵּי אִסּוּרֵי גְּנֵבָה, שֶׁהִנֵּה יֵשׁ אִסּוּר שֶׁל גְּנֵבַת דַּעַת הָאָדָם, שֶׁזֶּה חָמוּר מְאֹד, "אֲבָל" - אוֹמֵר

הַתּוֹסֶפְתָּא - **"הַמִּתְגַּנֵּב מֵאֲחַר חֲבֵרוֹ"** - הוּא רוֹאֶה שֶׁמִּתְאַסְּפִים וּמְפַטְפְּטִים פִּטְפּוּטֵי הֶבֶל וְסָרָק, מְבַזְבְּזִים אֶת הַזְּמַן, הוּא לֹא יוֹדֵעַ מַה לַּעֲשׂוֹת, וּפִתְאוֹם הוּא אוֹמֵר "רֶגַע, יֵשׁ לִי תּוֹר... אֲנִי חַיָּב לָלֶכֶת"... וְהוּא רָץ **"וְהוֹלֵךְ וְשׁוֹנֶה פִּרְקוֹ"** - כִּי לֹא בֶּאֱמֶת הָיָה צָרִיךְ לָלֶכֶת לְאֵיזֶה תּוֹר... **"אַף עַל פִּי שֶׁנִּקְרָא גַּנָּב"** - כִּי לְכְאוֹרָה עָשָׂה גְּנֵבַת דַּעַת, כִּי הֵם חוֹשְׁבִים שֶׁבֶּאֱמֶת יֵשׁ לוֹ אֵיזֶה תּוֹר לְאֵיזֶה רוֹפֵא [בֶּאֱמֶת הָיָה לוֹ אֶת הַתּוֹר הַזֶּה, כִּי 'הַתּוֹר' אוֹתִיּוֹת 'תּוֹרָה'... וּבֶאֱמֶת הָיָה זָקוּק לָרוֹפֵא לְמַעַן רְפוּאַת נִשְׁמָתוֹ... אֲבָל הָיָה בְּזֶה בְּחִינָה שֶׁל גְּנֵבַת הַדַּעַת], אוֹמֵר הַתּוֹסֶפְתָּא: **"זוֹכֶה לְעַצְמוֹ!"** - זָכִיתָ! **"שֶׁנֶּאֱמַר** (מִשְׁלֵי ו, ל) **לֹא יָבוּזוּ לַגַּנָּב כִּי יִגְנוֹב וְגוֹ'"** - כִּי גְּנֵבָה זוֹ הִיא גְּנֵבָה בִּקְדֻשָּׁה, שֶׁהִיא הַגְּנֵבָה הַכְּתוּבָה אֵצֶל יַעֲקֹב אָבִינוּ (בְּרֵאשִׁית לא, לט) **"גְּנֻבְתִּי יוֹם וּגְנֻבְתִּי לָיְלָה"** - גְּנַבְתִּי הֵן בַּיּוֹם וְהֵן בַּלַּיְלָה, וְהַגְּנֵבָה הַזֹּאת הִיא בְּסֵדֶר גָּמוּר...

זֶה עִנְיָן שֶׁל 'קָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה' - 'קָבְעוּ' לְשׁוֹן גְּזֵלָה, שֶׁגּוֹנְבִים אֶת הַיָּמִים הָאֵלּוּ, אֲבָל קוֹנִים זֹאת בְּנַפְשֵׁנוּ; בִּגְנֵבָה רְגִילָה, אָדָם מְפַחֵד שֶׁיָּבוֹאוּ מִשְׁטָרָה וּבַלָּשִׁים וְכוּ', אֲבָל לֹא כֵּן הִיא גְּנֵבָה בִּקְדֻשָּׁה, כִּי אֲנַחְנוּ גּוֹנְבִים אֶת הַיָּמִים הָאֵלּוּ עִם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, לְמוּד הַתּוֹרָה, וְזֶה שֶׁלָּנוּ! **אֲנַחְנוּ הִרְוַחְנוּ אֶת זֶה וְקָנִינוּ אֶת זֶה בְּקִנְיָן גָּמוּר!**

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמֵנוּ עֹצֶם אוֹר הַמֵּאִיר בְּיָמִים אֵלּוּ, אוֹר הַשְּׁכִינָה, אוֹר הַגָּנוּז, וְזֶה יִכָּנֵס בָּנוּ בְּקִנְיָן גָּמוּר, שֶׁהַבַּיִת שֶׁלָּנוּ יָאִיר בְּאוֹר הַתּוֹרָה, בְּאוֹר הַתְּפִלָּה, וּבְקָרוֹב נִזְכֶּה שֶׁמְּשִׁיחַ צִדְקֵנוּ יָבוֹא וְיָאִיר לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ אֶת אוֹר הַשְּׁכִינָה, וּתְהֵא הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה!

קוּנְטְרֵס

סִגֻּלַּת חֲנֻכָּה

נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים

שֶׁזָּכִינוּ לִשְׁמֹעַ וּלְקַבֵּל מִפִּי קָדֵשׁ מוֹרֵנוּ וּמְאוֹרֵנוּ

הָאִי״שׁ אֲשֶׁר עַל הָעֵדָה

הָרַב הַצַּדִּיק **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעְזֶעֶר** שְׁלִיטָ״א

בְּעֵת מַעֲמְדֵי הוֹד – הַדְלָקַת נֵרוֹת חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים

שְׁנַת תשפ״ג לפ״ק

יוֹם ב׳ דַּחֲנֻכָּה

יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב
עֶרֶב חֲנֻכָּה תשפ״ד
יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

״רָעוֹת שָׂבְעָה נַפְשִׁי, בְּיָגוֹן כֹּחִי כָּלָה, חַיַּי מָרְרוּ בְּקוֹשִׁי, בְּשִׁעְבּוּד מַלְכוּת עֶגְלָה. וּבְיָדוֹ הַגְּדוֹלָה, הוֹצִיא אֶת הַסְּגֻלָּה, חֵיל פַּרְעֹה, וְכָל זַרְעוֹ, יָרְדוּ כְּאֶבֶן בִּמְצוּלָה״.

***

יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים הֵם יָמִים שֶׁמִּתְגַּלֶּה בָּהֶם אוֹר הַגָּנוּז מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית, וּבְשָׁעָה שֶׁיֵּשׁ כָּזֹאת הִתְגַּלּוּת שֶׁל אוֹר הָעֶלְיוֹן אֲזַי אָז הוּא זְמַן מְסֻגָּל מְאֹד לִפְעֹל כָּל הַיְשׁוּעוֹת שֶׁאָדָם צָרִיךְ, הֵן בְּרוּחָנִיּוּת וְהֵן בְּגַשְׁמִיּוּת, וְזֹאת מֵחֲמַת שֶׁמֵּאִיר אוֹר כֹּה גָּדוֹל שֶׁהָיָה בִּתְחִלַּת בְּרִיאַת הָעוֹלָם - 'עוֹלָם הַתִּקּוּן', קֹדֶם חֵטְא אָדָם הָרִאשׁוֹן.

וְהִנֵּה, הָאוֹר הַגָּדוֹל הַזֶּה עָתִיד לִהְיוֹת מֻחְזָר לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בְּדֶרֶךְ קְבִיעוּת, וְעַתָּה, בִּימֵי חֲנֻכָּה, נוֹתְנִים לָנוּ יָמִים קְדוֹשִׁים כְּאֵלּוּ לֶהֱנוֹת וּלְהָאִיר אֶת עֵינֵינוּ בָּאוֹר הַזֶּה, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים **״אֵין לָנוּ רְשׁוּת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם אֶלָּא לִרְאוֹתָם בִּלְבַד״** - 'לִרְאוֹתָם' נוֹטָרִיקוֹן 'לִרְאוֹת תָּם', הֵינוּ לִרְאוֹת אֶת הָאוֹר הַתָּם וְהַשָּׁלֵם שֶׁמִּתְגַּלֶּה בִּימִים אֵלּוּ.

וְהַסּוֹד שֶׁל ״אֵין לָנוּ רְשׁוּת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם״ הוּא כִּי כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לַעֲבֹד אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא - הַכֹּל נִכְלָל בְּתוֹר 'מִצְוָה', דְּהַיְנוּ כָּל מַה שֶּׁהוּא עוֹשֶׂה - מִלְּבַד הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה וּכְלָל הַמִּצְוֹות - אֲפִלּוּ דְּבָרִים גַּשְׁמִיִּים שֶׁהוּא עוֹשֶׂה: אֲכִילָה, שְׁתִיָּה, שֵׁינָה וְכוּ', הַכֹּל נִכְלָל בְּ״אֵין לָנוּ רְשׁוּת״ - כִּי אֵין זֶה 'רְשׁוּת' כְּלָל, אֶלָּא הַכֹּל נִכְלָל בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ...

וְזֶה מִתְגַּלֶּה בְּיוֹתֵר בְּיוֹם שֵׁנִי שֶׁל חֲנֻכָּה, שֶׁעַכְשָׁו מִתְגַּלֶּה הָעִנְיָן שֶׁל **״מוֹסִיפִים וְהוֹלְכִים״**; בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מַדְלִיקִין אֶת הַנֵּר הָרִאשׁוֹן, וּפוֹעֲלִים הִתְגַּלּוּת נְקֻדָּה שֶׁל אוֹר בְּתוֹךְ הַחֹשֶׁךְ, אַךְ בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי כְּבָר **״מוֹסִיפִים וְהוֹלְכִים״** - רוֹאִים הוֹלָדָה שֶׁל עוֹד נֵר, שֶׁזּוֹ הָעֲבוֹדָה שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק, בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ל, כד) **״יֹסֵף ה' לִי בֵּן אַחֵר״**; וְזֶה נַעֲשֶׂה בְּתוֹךְ הָאָדָם בְּעַצְמוֹ - שֶׁמּוֹסִיף בְּכָל

פַּעַם עוֹד נְקֻדָּה קְטַנָּה וְעוֹד נְקֻדָּה קְטַנָּה, וּכְמוֹ שֶׁמְּגַלֶּה רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א, סִימָן רפב) עַל הַפָּסוּק (תְּהִלִּים קמו, ב) **״אֲזַמְּרָה לֵאלֹקַי בְּעוֹדִי״**, שֶׁאֶמְצָא עוֹד נְקֻדָּה טוֹבָה בְּתוֹכִי, וַאֲנִי מוֹסִיף עוֹד וָעוֹד!

וְאֶת זֶה רוֹאִים עַתָּה, בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי שֶׁל חֲנֻכָּה, שֶׁיֵּשׁ בְּחִינָה שֶׁל ׳הוֹלָדָה בְּקֻדָּשָׁה׳, שֶׁמֵּ׳אֶחָד׳ נַעֲשֶׂה ׳שְׁתַּיִם׳, וְזֶה **״מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ״**, וְגַם אֵצֶל הָאָדָם בְּעַצְמוֹ ׳מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ׳ עִנְיַן הַשִּׂמְחָה, לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ!

שֶׁזֶּה הַדָּבָר הָרִאשׁוֹן - שֶׁהַשִּׂמְחָה תְּהֵא בְּתוֹךְ־תּוֹכֵנוּ; בַּתּוֹרָה שֶׁל יְמֵי חֲנֻכָּה (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב, סִימָן ב) מְדַבֵּר רַבֵּנוּ זַ״ל מֵאוֹר הָאֱמֶת וְהַשִּׂמְחָה שֶׁצְּרִיכִים בַּעֲבוֹדַת ה׳ יִתְבָּרַךְ, וּלְהוֹסִיף בְּכָל פַּעַם עוֹד יוֹתֵר שִׂמְחָה וְעוֹד יוֹתֵר שִׂמְחָה, וּמֵהֵיכָן יוֹדְעִים שֶׁאָדָם אוֹחֵז בָּזֶה? כְּפִי הַהוֹדָאָה שֶׁלּוֹ לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! **שִׂמְחָה שֶׁהִיא בַּלֵּב צְרִיכָה לָצֵאת דֶּרֶךְ הַפֶּה!** אָכֵן, לֵב הָאָדָם מָלֵא בִּרְגָשׁוֹת רַבִּים - שִׂמְחָה וּדְבֵקוּת וְכוּ׳, אֲבָל הַכֹּל צָרִיךְ לַעֲבֹר דֶּרֶךְ הַפֶּה - לְהוֹדוֹת בְּפֶה מָלֵא לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! לֹא מַסְפִּיק שֶׁיִּשְׂאֵר בַּלֵּב!

מָשָׁל לִשְׁנֵי אֲנָשִׁים הַקְּרוֹבִים אֶחָד לַשֵּׁנִי, וְאֶחָד אוֹמֵר עַל רֵעֵהוּ ״הוּא יוֹדֵעַ שֶׁאֲנִי קָרוֹב אֵלָיו וְאוֹהֵב אוֹתוֹ לְלֹא שׁוּם דִּבּוּר״... אַךְ בֶּאֱמֶת, כָּל זְמַן שֶׁאֵין זֶה יוֹצֵא מֵהַפֶּה - תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, דִּבּוּרִים שֶׁמַּרְאִים אֶת הָאַהֲבָה הַזֹּאת - עֲדַיִן לֹא זָכִיתָ לִקְשׁוֹר שׁוּם קֶשֶׁר אֲמִתִּי לַחֲבֵרְךָ... מַה־שֶּׁאֵין־כֵּן מִיָּד כְּשֶׁיֵּשׁ דִּבּוּרֵי־פֶה - תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, אֲזַי אָז נִקְשָׁר הַקֶּשֶׁר בְּקֶשֶׁר שֶׁל קַיָּמָא.

וְכַמּוּבָן, אוֹתוֹ הַדָּבָר צְרִיכִים בַּבַּיִת, שֶׁתָּמִיד יִהְיֶה קֶשֶׁר טוֹב וַאֲמִתִּי עִם דִּבּוּרִים טוֹבִים, שֶׁזֶּה הָעִקָּר! תּוֹדָה וְהוֹדָאָה אֶחָד לַשֵּׁנִי! זֶה מֵעִקְּרֵי הַיְסוֹדוֹת שֶׁל שְׁלוֹם־בַּיִת!

וְעַל־יְדֵי־זֶה אָדָם זוֹכֶה לְגָרֵשׁ מֵעַצְמוֹ אֶת כָּל הָעַצְבוּת וְשִׁבְרוֹן הַלֵּב שֶׁלֹּא מִן הַקְּדֻשָּׁה; הַסָּמ״ךְ־מ״ם הוּא מְאֹד עַרְמוּמִי, וְעָלוּל הָאָדָם לָבוֹא מִדָּבָר חִיּוּבִי - לְדָבָר שְׁלִילִי, וּכְגוֹן בָּעִנְיָן שֶׁל לֵב־נִשְׁבָּר, אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת הָרַ״ן, סִימָן מא) שֶׁאָדָם עָלוּל לָבוֹא מִלֵּב־נִשְׁבָּר לִידֵי עַצְבוּת, זוֹ

סַפָּנָה! יוֹתֵר טוֹב שֶׁאָדָם יִהְיֶה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְלֹא יַחְשֹׁשׁ שֶׁמָּא יָבוֹא לִידֵי הוֹלְלוּת, רַבֵּנוּ אוֹמֵר שָׁם: שֶׁיּוֹתֵר בְּקַל לָבוֹא לְעַצְבוּת מִשִּׁבְרוֹן־לֵב שֶׁלֹּא בִּקְדֻשָּׁה, מִלָּבוֹא לְהוֹלְלוּת עַל יְדֵי שִׂמְחָה...

וְאָכֵן, אוֹמֵר רַבֵּנוּ שָׁם, שֶׁצָּרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה שִׁבְרוֹן־לֵב מְעַט זְמַן בַּיּוֹם, בְּעֵת שֶׁמִּתְבּוֹדֵד לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָז עוֹשֶׂה חֶשְׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ, וְחוֹשֵׁב 'הֵיכָן אֲנִי בָּעוֹלָם', מְיַשֵּׁב עַצְמוֹ עִם לֵב־נִשְׁבָּר, אֲבָל תֵּכֶף וּמִיָּד צְרִיכִים לַהֲפֹךְ אֶת הַכֹּל לְשִׂמְחָה, שֶׁלֹּא יִשָּׁאֵר חַס וְשָׁלוֹם בַּמַּצָּב הַזֶּה, אֶלָּא רַק לְהוֹסִיף עוֹד שִׂמְחָה וְעוֹד שִׂמְחָה!

שֶׁזּוֹ הָיְתָה הַסַּכָּנָה שֶׁל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, שֶׁהָיוּ תַּחַת שִׁעְבּוּד הַמִּצְרִים, וְהֵם רָצוּ לִשְׁבֹּר אוֹתָם לְגַמְרֵי, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת א, יד) "וַיְמָרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֹמֶר וּבִלְבֵנִים" וְגוֹ'; דְּהַיְנוּ שֶׁאוֹמְרִים לָאָדָם "מָה אַתָּה רוֹצֶה?! מָה אַתָּה מְחַפֵּשׂ שִׂמְחָה?! אַתָּה לֹא רוֹאֶה כַּמָּה אַתָּה סוֹבֵל בַּחַיִּים שֶׁלְּךָ?... לָמָּה נִדְמֶה לְךָ שֶׁעוֹד תֵּצֵא מִזֶּה?!"... אֵלּוּ דִּבּוּרִים טְמֵאִים שֶׁל הַסְּמ"ךְ־מ"ם שֶׁרוֹצָה לַעֲשׂוֹת חוֹתֶמֶת עַל הָאָדָם - 'אַתָּה שָׁם, וּלְעוֹלָם לֹא תֵּצֵא מִשָּׁם'... אֲבָל כָּל הַנֵּס שֶׁל חֲנֻכָּה הוּא לְהַרְאוֹת לָאָדָם שֶׁאֵין דָּבָר כָּזֶה!

מִי שֶׁקּוֹרֵא מְעַט עַל הַהִיסְטוֹרְיָה [כְּגוֹן 'מְגִלַּת אַנְטִיּוֹכוּס' הַמְּדֻפֶּסֶת בְּהַרְבֵּה מְקוֹמוֹת], מֵבִין מָה עִם יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ בְּאוֹתָהּ תְּקוּפָה; זֶה הָיָה בִּזְמַן בַּיִת שֵׁנִי, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם, אֲבָל הַגּוֹיִים הַיְוָנִים יִמַּח שְׁמָם טִמְּאוּ אֶת הַהֵיכָל, טִמְּאוּ אֶת הַכֹּל, שֶׁאֶפְשָׁר לוֹמַר שֶׁזֶּה יוֹתֵר גָּרוּעַ מִשֶּׁרְפַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כִּי כְּשֶׁיֵּשׁ שְׂרֵפָה - זֶה לֹא קַיָּם, וְאָדָם מְצַפֶּה שֶׁיִּבָּנֶה מֵחָדָשׁ, אֲבָל אִם עוֹמֵד מָקוֹם קָדוֹשׁ וּבָאִים זָרִים וְחִלְּלוּ אוֹתוֹ, וְאָמְרוּ "זֶה מַה שֶּׁיֵּשׁ לָכֶם", זֶה הַדָּבָר הֵכִי גָּרוּעַ!

וּבָאוּ הַצַּדִּיקִים שֶׁבַּדּוֹר וְזָעֲקוּ "אֵין דָּבָר כָּזֶה!" הֵם הָיוּ קֹמֶץ קָטָן שֶׁל צַדִּיקִים - מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל וּבָנָיו, הוּא גִּדֵּל מִשְׁפָּחָה שֶׁל גִּבּוֹרִים! אֵיזֶה 'גִּבּוֹרִים'? עִם שְׁרִירִים חֲזָקִים?!... אוֹמְרִים בְּנֵס 'וְעַל הַנִּסִּים': "מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד

חֲלָשִׁים", נוֹסַף עַל זֶה שֶׁהֵם הָיוּ "רַבִּים בְּיַד מְעַטִּים" - צָבָא שָׁלֵם שֶׁל אֲלָפִים וּרְבָבוֹת חֲיָלִים עִם נֶשֶׁק וּפִילִים וְכָל מִינֵי כְּלֵי זַיִן, וְיֵשׁ צַדִּיק שֶׁאוֹמֵר "אַל תְּפַחֵד מֵהֶם!" חִזֵּק אֶת בָּנָיו שֶׁיִּהְיוּ חֲזָקִים - "אֲנַחְנוּ יוֹצְאִים לְמִלְחָמָה!".

וּמִיָּד כְּשֶׁאָדָם מוּכָן לָצֵאת לַמִּלְחָמָה - הוּא הַמְנַצֵּחַ! הָאוֹיֵב רַק רוֹצֶה לְהַחְלִישׁ אֶת הָאָדָם, לְהַכְנִיס בּוֹ "אַתָּה לֹא תֵּצֵא מִכָּאן אַף פַּעַם"; בְּמִצְרַיִם, עַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּכָזֹאת סַכָּנָה 'מַחֲנֵה הֶסְגֵּר', שֶׁחָשְׁבוּ "הֲרֵי מֵהַמָּקוֹם הַזֶּה אֲפִלּוּ עֶבֶד לֹא בָּרַח"... לֹא הָיָה שַׁיָּךְ שָׁם שׁוּם בְּרִיחָה, וְלֹא הָיְתָה אֶפְשָׁרוּת לָצֵאת מִשָּׁם בְּדֶרֶךְ הַטֶּבַע, אֲבָל הַצַּדִּיק בָּא וְאוֹמֵר: **"אֲנַחְנוּ יוֹצְאִים מִכָּאן! סוֹף כָּל סוֹף יִהְיֶה גְּמַר לַגָּלוּת הַזֹּאת!"...**

וְלֹא הָיָה קַל לְקַבֵּל זֹאת; הִנֵּה צַדִּיק מַגִּיעַ - "מַה פִּתְאוֹם, מִי הוּא"... "הוּא אָמְנָם מַבְטִיחַ וּמְנַחֵם, אֲבָל אֵיךְ זֶה הֶגְיוֹנִי?!"... אֲבָל פֹּה יֵשׁ נְקֻדָּה שֶׁל אֱמוּנָה, שֶׁצָּרִיךְ לְהַכְנִיס עַצְמוֹ בֶּאֱמוּנָה! הָיוּ אָז בְּמִצְרַיִם הַרְבֵּה שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ [לְפִי דִּבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: אֶחָד מֵחֲמִשִּׁים אוֹ אֶחָד מֵחֲמֵשׁ מֵאוֹת אוֹ אֶחָד מֵחֲמֵשׁ], הָיָה קָשֶׁה לָהֶם לְקַבֵּל אֶת דִּבְרֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ - "אֲנַחְנוּ פֹּה כָּל כָּךְ הַרְבֵּה שָׁנִים, סוֹבְלִים מַה שֶּׁסּוֹבְלִים, וְכִי יִהְיֶה סוֹף לְכָל הַצָּרוֹת שֶׁלָּנוּ?!"...

וְזֶה מַה שֶּׁעוֹבֵר בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד - "אֲנִי כְּבָר בְּגִיל כָּךְ וְכָךְ", הֵן בָּחוּר שֶׁעֲדַיִן לֹא זָכָה לִמְצֹא בַּת זוּגוֹ, אוֹ בַּחוּרָה שֶׁלֹּא זָכְתָה לִמְצֹא אֶת בֶּן זוּגָהּ, אָדָם זָכָה לְהִתְחַתֵּן וְלֹא כָּל כָּךְ 'וָרַד' בַּבַּיִת... וְנִדְמֶה לוֹ שֶׁזֶּהוּ... עוֹשֶׂה שָׁלוֹם עִם הַמְּצִיאוּת... "מָה אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת?!"... **בָּאִים הַצַּדִּיקִים וְאוֹמְרִים לוֹ: אֵין דָּבָר כָּזֶה! יֵשׁ קֵץ וְסוֹף לְכָל הַצָּרוֹת!**

שָׁזוּ עִנְיָנָהּ שֶׁל פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ - פָּרָשַׁת מִקֵּץ, הַפּוֹתַחַת בַּמִּלִּים "וַיְהִי מִקֵּץ", וְהַמִּדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פט, א) מֵבִיא אֶת הַפָּסוּק (אִיּוֹב כח, ג) "קֵץ שָׂם לַחֹשֶׁךְ", הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁיּוֹסֵף הַצַּדִּיק צָרִיךְ לְהִתְגַּלּוֹת? אֲזַי הִנֵּה פַּרְעֹה חוֹלֵם חֲלוֹם, וְהִנֵּה צָרִיךְ מִשֶּׁהוּ שֶׁיִּפְתֹּר לוֹ אֶת הַחֲלוֹם, מְבִיאִין אֶת יוֹסֵף הַצַּדִּיק מִן הַבּוֹר, וְהַכֹּל מִתְהַפֵּךְ

בְּרֵגַע... יוֹסֵף הַ׳צַּדִּיק׳ יְסוֹד עוֹלָם׳ נִמְצָא בְּתוֹךְ בּוֹר עָמוֹק, הוּא לֹא הִתְיָאֵשׁ, הִמְשִׁיךְ לְהִתְקָרֵב אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!

וַאֲפִלּוּ שֶׁנּוֹסְפוּ עָלָיו שְׁנָתַיִם נוֹסָפוֹת - הוּא לֹא נָפַל בְּדַעְתּוֹ כְּלָל, אֶלָּא עָסַק אָז בִּתְשׁוּבָה, כִּי מֵאָז שֶׁהוּא בִּקֵּשׁ מִשַּׂר הַמַּשְׁקִים (בְּרֵאשִׁית מ, יד) **״כִּי אִם זְכַרְתַּנִי אִתְּךָ כַּאֲשֶׁר יִיטַב לָךְ וְעָשִׂיתָ נָא עִמָּדִי חָסֶד וְהִזְכַּרְתַּנִי אֶל פַּרְעֹה וְהוֹצֵאתַנִי מִן הַבַּיִת הַזֶּה״**, הֶצְרֵךְ לָשֶׁבֶת עוֹד שְׁנָתַיִם (עַיֵּן שָׁם בְּרַשִׁ״י), וְהַלְמוּד בָּזֶה: **אַל תְּצַפֶּה לְטוֹבוֹת מֵאַף־אֶחָד! תֵּדַע שֶׁאַתָּה תָּלוּי רַק בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! תְּבַקֵּשׁ, תִּתְפַּלֵּל, אַל תִּסְמֹךְ עַל שׁוּם אָדָם! אִם יִהְיֶה לָאָדָם זְכוּת שֶׁהוּא יַעֲזֹר לְךָ וְיִזְכֶּה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וָחֶסֶד - אֲשֶׁרֵי לוֹ, אֲבָל לֹא לִסְמֹךְ עָלָיו, כִּי לִסְמֹךְ עַל בֶּן אָדָם - אִי־אֶפְשָׁר...** אַתָּה יָכוֹל לְעוֹרֵר בֶּן אָדָם, לְזַכּוֹת אוֹתוֹ, אֲבָל לְחַכּוֹת שֶׁהוּא יְזַכֶּה אוֹתְךָ בַּחֲזָרָה? לֹא...

וְאָכֵן, זֶה דָּבָר כּוֹאֵב, אָדָם שֶׁעוֹסֵק לְקָרֵב אֲנָשִׁים, וְזוֹ כָּל חִיּוּתוֹ וְעִסְקוֹ, וְהוּא מְקַבֵּל חֲזָרָה דְּבָרִים שְׁלִילִיִּים - זֶה לֹא דָּבָר קַל... מוֹהֲרָא״שׁ הַקָּדוֹשׁ סָבַל מִזֶּה הַרְבֵּה כָּל יָמָיו, וְהָיָה רָגִיל לוֹמַר **״הִנֵּה יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁהוֹצֵאתִי אוֹתָם מִתּוֹךְ עֹמֶק הַבּוֹר, מִתּוֹךְ הַמָּקוֹם הֲכִי נָמוּךְ, מִן הַשְּׁאוֹל מַמָּשׁ, וְאַחַר־כָּךְ עָשׂוּ מַה שֶּׁעָשׂוּ״**... כִּי אֵין מַה לְצַפּוֹת לְקַבֵּל בַּחֲזָרָה דְּבָרִים טוֹבִים [אַךְ בְּכָל זֹאת הָיוּ בּוֹדְדִים שֶׁהֵם כֵּן זָכוּ לְהַכִּיר טוֹבָה].

הַכְּלָל, לְאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת בָּרוּר: אֲנִי לֹא מְצַפֶּה לְטוֹבוֹת מֵאַף אֶחָד! אֲנִי מַמְשִׁיךְ! אֲנִי מֵאִיר לְעוֹד אֶחָד וְעוֹד אֶחָד אֶת הָאוֹר שֶׁל הַצַּדִּיק - בִּבְחִינַת ׳מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ׳ [שֶׁזֶּה עִנְיָנוֹ שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק - עִנְיָן שֶׁל תּוֹסֶפֶת], וְזֶה סוֹף כָּל סוֹף יִתְפַּשֵּׁט בְּכָל הָעוֹלָם! מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ יִהְיֶה לוֹ אֶת הַכֹּחַ לְקָרֵב אֶת כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!

וְזֶה מַה שֶּׁאָנוּ מַזְכִּירִים בַּקֶּטַע הַשֵּׁנִי שֶׁל הַשִּׁיר הַמְּקֻבָּל בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל: ״רָעוֹת שָׂבְעָה נַפְשִׁי״ - ׳הַנֶּפֶשׁ שֶׁלִּי שָׂבְעָה הַרְבֵּה רָעוֹת׳; כִּי אָדָם בִּימֵי חַיָּיו, עַד שֶׁזּוֹכֶה לָבוֹא ״אֶל הַמְּנוּחָה וְאֶל הַנַּחֲלָה״ - שֶׁתְּהֵא לוֹ אֵיזוֹ מְנוּחָה בְּחַיָּיו, הוּא שׂוֹבֵעַ עִם הַמּוֹן רָעוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן... עוֹבְרִים

עָלָיו מַצָּבִים קָשִׁים, מִתְגַּבֵּר עָלָיו הַיֵּצֶר הָרָע, וְהוּא לֹא יוֹדֵעַ אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל זֶה, הוּא מַמָּשׁ 'שָׂבֵעַ' מִן הָרָעוֹת...

אַךְ כָּל זֹאת הוּא לָנוּ לְהִתְחַזְּקוּת גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי הֲרֵי יָדוּעַ שֶׁהַמִּלָּה "רָעוֹת" בְּתַרְגוּם זֶה לָשׁוֹן שֶׁל 'רְעוּת' הַיְנוּ 'רָצוֹן' וְ'אַהֲבָה' ('רְעוּתָא'); וְהַסּוֹד הוּא: אִם אָדָם לֹא מְאַבֵּד אֶת הָעֶשְׁתּוֹנוֹת אֲפִלּוּ עִם כָּל הָרָעוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עָלָיו בַּחַיִּים, הוּא מַחֲזִיק בָּ'רָצוֹן' שֶׁלּוֹ, הוּא לֹא עוֹזֵב אֶת הָרָצוֹן בְּשׁוּם פָּנִים וְאֹפֶן, אִם אָדָם חָזָק בְּזֶה - זֶהוּ הַדָּבָר הַיָּחִיד שֶׁיַּחֲזִיק אוֹתוֹ! שֶׁאָמְנָם מִצַּד אֶחָד "רָעוֹת שָׂבְעָה נַפְשִׁי", אֲבָל 'רָעוֹת' זֶה לְשׁוֹן 'רְעוּת' - רָצוֹן; אֲנִי לֹא עוֹזֵב אֶת הָרָצוֹן שֶׁלִּי!

וּמַמְשִׁיכִין: "בִּיגוֹן כֹּחִי כָּלָה" - עִנְיָן שֶׁל 'יָגוֹן וַאֲנָחָה', וְאִיתָא בְּסִדּוּר הָאֲרִיזַ"ל בִּבְרִכַּת "הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ", שֶׁ'יָגוֹן וַאֲנָחָה' זֶה הַסָּמ"ךְ-מ"ם וְהַכֹּחוֹת שֶׁלּוֹ, וְהֵם מְנַסִּים לִגְרֹם לָאָדָם "כֹּחִי כָּלָה" - לְכַלּוֹת אֶת כֹּחוֹתָיו, שֶׁאָדָם יַגִּיעַ לְמַצָּב שֶׁהוּא יֹאמַר "אֵין לִי כֹּחַ"...

אֲבָל אָסוּר שֶׁיִּהְיֶה דָּבָר כָּזֶה! אָדָם צָרִיךְ לְהַאֲמִין שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ!

רַבֵּנוּ זַ"ל אָמַר (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב, סִימָן קיב): **'אִם אַתָּה מַאֲמִין שֶׁיְּכוֹלִים לְקַלְקֵל, תַּאֲמִין שֶׁיְּכוֹלִים לְתַקֵּן'**; וּבָזֶה מֻנָּח 'נְקֻדָּה שֶׁל אֱמוּנָה': כִּי זֶה שֶׁאַתָּה שָׁבוּר, מְיֻאָשׁ, מְדֻכֶּא וּמְפֻחָד מִכָּל מַה שֶּׁגָּרַמְתָּ, אִם תִּתְבּוֹנֵן הֵיטֵב, תְּוָכַח וְתִרְאֶה שֶׁזֶּה בָּא מֵאֱמוּנָה... כִּי הֲרֵי אַתָּה לֹא רוֹאֶה בְּעֵינֶיךָ מַה גָּרַמְתָּ עַל-יְדֵי מַעֲשֶׂיךָ, וְכִי אָדָם רוֹאֶה מַה נַּעֲשָׂה בָּעוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים מִמַּעֲשָׂיו? לֹא... אֲבָל 'לִבּוֹ אוֹמֵר לוֹ' זֹאת, הַלֵּב שֶׁלּוֹ כּוֹאֵב מְאֹד, יֵשׁ לוֹ יִסּוּרֵי מַצְפּוּן, אֲבָל הַיִּסּוּרֵי מַצְפּוּן הַלָּלוּ בָּאִים מֵאֱמוּנָה - שֶׁאַתָּה 'מַאֲמִין' שֶׁקִּלְקַלְתָּ, אַתָּה לֹא רוֹאֶה זֹאת בָּעֵינַיִם - אֲבָל אַתָּה מַאֲמִין; נִמְצָא אֲפוֹא, שֶׁאִם יֵשׁ לְךָ אֱמוּנָה שֶׁקִּלְקַלְתָּ - תַּאֲמִין שֶׁאַתָּה יָכוֹל לְתַקֵּן! תַּהֲפֹךְ אֶת הַ'כְּלָיוֹן' הַזֶּה לְ'כְלוֹת' נַפְשֶׁךָ, בִּבְחִינַת (תְּהִלִּים פד, ג) "נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה נַפְשִׁי" - לָשׁוֹן שֶׁל צִפִּיָּה וְהִשְׁתּוֹקְקוּת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁאָדָם לֹא יַעֲזֹב אַף פַּעַם אֶת הַהִשְׁתּוֹקְקוּת! הַסָּמ"ךְ מ"ם

רוֹצֶה חַס וְשָׁלוֹם לְכַלּוֹת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, אֲבָל אָדָם צָרִיךְ לַהֲפֹךְ זֹאת לִ׳כְלוֹת׳ הַנֶּפֶשׁ...

הָרַב הַקָּדוֹשׁ מֵרוּפְשִׁיץ זי״ע פֵּרֵשׁ אֶת הַכָּתוּב בַּתּוֹכֵחָה (דְּבָרִים כח, כא) **״יַדְבֵּק ה׳ בְּךָ אֶת הַדֶּבֶר עַד כַּלֹּתוֹ אֹתְךָ״**, ׳יַדְבֵּק ה׳ בְּךָ אֶת הַדֶּבֶר׳ – אֶת כֹּחַ הַדִּבּוּר, ׳עַד כַּלֹּתוֹ אֹתְךָ׳ – עַד שֶׁמֵּרֹב הִשְׁתּוֹקְקוּת, שִׂמְחָה וְדִבּוּרִים לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, תָּבוֹא לִידֵי ׳כְלוֹת הַנֶּפֶשׁ׳!

זֶה עִנְיָן שֶׁל ״בְּיָגוֹן כֹּחִי כָּלָה״ – **כְּלוֹת** הַנֶּפֶשׁ, וְעַל־כֵּן ׳כָּלָה׳ רָאשֵׁי תֵּבוֹת ״כִּי׳ לַ׳הַוָיָ״ה הַ׳מְלוּכָה״ (תְּהִלִּים כב, כט), יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל בָּא מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁדַּוְקָא מֵהַיָּגוֹן הַזֶּה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו יָגוֹן וַאֲנָחָה, מָה הוּא עוֹשֶׂה? נִשְׁבָּר, בּוֹרֵחַ, עוֹזֵב אֶת הַכֹּל? **לֹא!** הוּא בּוֹרֵחַ אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יוֹתֵר!

רַבֵּנוּ אוֹמֵר, שֶׁרָאוּי לָאָדָם שֶׁזּוֹכֶה לִדְבֵקוּת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אִם הוּא רַק יַטֶּה עַצְמוֹ קְצָת מִזּוֹ הַדִּבֵקוּת רָאוּי שֶׁיִּכְלֶה נַפְשׁוֹ מֵרֹב צַעַר וְעָגְמוֹת נֶפֶשׁ, וְזֶה עָגְמוּת נֶפֶשׁ שֶׁל הַקְּדֻשָּׁה, שֶׁאָדָם רוֹצֶה לִהְיוֹת דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְיֵשׁ לוֹ מִלְחֲמוֹת גְּדוֹלוֹת...

נִמְצָא אִם כֵּן, שֶׁעִנְיַן הַ׳יָּגוֹן׳ שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם, זֶה מַה שֶּׁמְּגָרֵשׁ אוֹתִי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ!

וּמַמְשִׁיכִין לוֹמַר: ״חַיַּי מָרְרוּ **בְּקוּשִׁי**״ – הַסִּטְרָא אָחֳרָא וְהַקְּלִפּוֹת עָשׂוּ לִי מַר בַּחַיִּים, כִּי אִם אָדָם לֹא זוֹכֶה לְהַרְגִּישׁ מְתִיקוּת בִּימֵי חַיָּיו, קָשֶׁה לוֹ מְאֹד... אַךְ כְּשֶׁאָדָם מְהַפֵּךְ אֶת הַמְּרִירוּת שֶׁלּוֹ לִמְתִיקוּת – זוֹ הַגְּדֻלָּה!

שֶׁזֶּה מַה שֶּׁהָיָה בְּמִצְרַיִם, שֶׁבִּתְחִלָּה ״וַיְמָרְרוּ **אֶת חַיֵּיהֶם**״, וּלְבַסּוֹף קִבְּלוּ מִצְוַת מָרוֹר – ״**עַל מַצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ**״, הַיְנוּ שֶׁהַמְּרִירוּת נִתְהַפְּכָה לָהֶם לִמְתִיקוּת; הֵן אֱמֶת שֶׁאִם אוֹכְלִים אֶת הַמָּרוֹר [חֲזֶרֶת] – זֶה לֹא כָּל כָּךְ קַל... אֲבָל עַכְשָׁו אַתָּה אוֹכֵל מְרִירוּת מֵחֲמַת צִוּוּי ה׳, כִּי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא צִוָּה כָּכָה בַּתּוֹרָה! מָצָאתָ דֶּרֶךְ אֵיךְ לַהֲפֹךְ אֶת הַמְּרִירוּת שֶׁלְּךָ לִמְתִיקוּת – לִרְצוֹן ה׳!

זֶה פֵּרוּשׁ ״חַיַּי מָרְרוּ **בְּקוּשִׁי**״ – ׳בְּקוּשִׁי׳ הַיְנוּ קַשְׁיוֹת וּסְפֵקוֹת, שֶׁזֶּה

מַה שֶּׁמְּבַלְבֵּל אֶת הָאָדָם, הֵן קֻשְׁיוֹת וּסְפֵקוֹת עַל עַצְמוֹ, וְהֵן עַל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא חַס וְשָׁלוֹם [אִם, חַס וְשָׁלוֹם, נִכְנַס לָאָדָם כָּאֵלֶּה קֻשְׁיוֹת – זֶה מַר מְאֹד...], וּמַהִי הָעֵצָה? אוֹמֵר רַבֵּנוּ (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב, סִימָן מו) שֶׁעָלָיו לִצְעֹק לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! **'קְשִׁיָּא' רָאשֵׁי תֵּבוֹת** (תְּהִלִּים כז, ז) **"שְׁמַע יְיָ קוֹלִי אֶקְרָא" – שֶׁאָדָם יִצְעַק לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!**

וְכֵן הוּא לְעִנְיַן קֻשְׁיוֹת עַל הַצַּדִּיקִים, שֶׁמְּבַלְבְּלִים אוֹתוֹ "מָה אַתָּה הוֹלֵךְ לְשָׁם" וְכוּ', אַךְ בָּזֶה צָרִיךְ לָדַעַת כְּלָל: בַּעֲבוֹדַת ה' צְרִיכִים לְחַזֵּק אֶת הָאָדָם! מִיָּד כְּשֶׁמְּבַלְבְּלִים אוֹתְךָ עִם מַשֶּׁהוּ, זֶה סִימָן מֻבְהָק שֶׁזֶּה הַסָּמ"ךְ-מֵ"ם! לֹא צְרִיכִים לִהְיוֹת חָכָם גָּדוֹל בִּשְׁבִיל זֶה... סִטְרָא דִּקְדֻשָּׁה מְחַזֵּק אֶת הָאָדָם, נוֹתֵן לוֹ שִׂמְחָה, מֵבִיא לוֹ תִּקְוָה בַּחַיִּים, אֲבָל שֶׁאָדָם יָבוֹא עִם כָּל מִינֵי 'סִפּוּרִים'? יְבַלְבֵּל לְךָ אֶת הַמֹּחַ? יְטַשְׁטֵשׁ לְךָ אֶת הַשֵּׂכֶל? יַכְנִיס בְּךָ בִּלְבּוּלִים? יַטִּיל סָפֵק בָּרָצוֹן שֶׁלְּךָ? [כִּלְשׁוֹן רַבֵּנוּ בִּלְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב, סִימָן ד]**: הִנֵּה הָיִיתָ שָׂמֵחַ וּמְרֻצֶּה, אֲבָל פִּתְאוֹם נַעֲשֵׂיתָ בְּעַצְבוּת וּמָרָה שְׁחוֹרָה כִּי "הַהוּא אָמַר כָּכָה" וְ"הַהוּא אָמַר אַחֶרֶת" וְכוּ', אִם הָיָה לְךָ שֵׂכֶל הָיִיתָ יוֹדֵעַ: 'זֶה הַשָּׁלִיחַ שֶׁל הַסָּמ"ךְ-מֵ"ם, וְעָלַי לִבְרֹחַ מִמֶּנּוּ עַל נַפְשִׁי!'...**

כְּשֶׁיֵּשׁ לָאָדָם שֵׂכֶל, כְּשֶׁמַּגִּיעַ לִדְבָרִים כָּאֵלּוּ מְרוֹרִים – "חַיַּי מָרְרוּ בְּקוֹשְׁיִי" – הוּא יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה אַךְ וְרַק הַיֵּצֶר הָרָע – הַסִּטְרָא אָחֳרָא, וְעָלָיו לִבְרֹחַ לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! לְקַיֵּם "שְׁמַע יְיָ קוֹלִי אֶקְרָא" – **'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תַּצִּיל אוֹתִי! אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה הַסָּמ"ךְ-מֵ"ם! זֶה לֹא מִסִּטְרָא דִּקְדֻשָּׁה!'...** כִּי כָּאָמוּר, אָדָם שֶׁמְּאַיֵּם עָלֶיךָ וּמַפְחִיד אוֹתְךָ וְכוּ' זֶה לֹא יָכוֹל לִהְיוֹת מִצַּד הַקְּדֻשָּׁה! בִּקְדֻשָּׁה לֹא מְאַיְּמִים עַל אָדָם, לֹא מַפְחִידִים אוֹתוֹ, אַדְרַבָּה! נוֹתְנִים לוֹ נְסָיוֹן, וְהַלְוַאי שֶׁהָיִיתָ זוֹכֶה לַעֲמֹד בּוֹ, אֲבָל מִיָּד שֶׁבָּאִים לְבַלְבֵּל אוֹתְךָ – זֶה "חַיַּי מָרְרוּ בְּקוֹשְׁיִי"...

'מָרְרוּ' בְּגִימַטְרִיָּא 'מָוֶת' – ה' יִשְׁמֹר, וְעַל-כֵּן הָעִקָּר שֶׁאָדָם יִזְכֶּה לַהֲפֹךְ אֶת הַמְּרִירוּת שֶׁל הַחַיִּים לְשִׂמְחָה, וְאָז גַּם הַ'מָּוֶת' מִתְהַפֵּךְ לְ'תּוֹם' – יֵשׁ לוֹ

תְּמִימוּת, וְהוּא מַרְגִּישׁ מְתִיקוּת בַּחַיִּים שֶׁלּוֹ...

וּבָזֶה אִיתָא בַּסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים בַּכַּוָּנוֹת שֶׁל לֵיל פֶּסַח, שֶׁכְּשֶׁאוֹכְלִים אֶת הַמָּרוֹר צְרִיכִין לְכַוֵּן שֶׁזֶּה אָמְנָם **'מָוֶת'** [׳מָרוֹר׳ גִּימַטְרִיָּא ׳מָוֶת׳, כְּאָמוּר], אַךְ עַתָּה מַמְתִּיקִים וּמְטַבְּלִים אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הַחֲרוֹסֶת - **'חֲס רוּת'**, ׳רוּת׳ זֶה בְּחִינַת הַתְּפִלָּה (בְּרָכוֹת ז:), שֶׁעַל־יָדָהּ מַשִּׂיגִין רַחֲמָנוּתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְכָךְ זוֹכִין שֶׁנִּמְתָּק כָּל הַ׳מָּוֶת׳...

וּמַמְשִׁיכִין לוֹמַר: "בִּשְׁעִבּוּד מַלְכוּת עֶגְלָה" - הָיֵינוּ מְשֻׁעְבָּדִים בְּ׳מַלְכוּת עֶגְלָה׳, שֶׁזֶּה מִצְרַיִם, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִרְמְיָהוּ מו, כ) **"עֶגְלָה יְפֵה פִיָּה מִצְרָיִם"** - שֶׁדּוֹמָה לְעֶגֶל, מַדּוּעַ? כִּי כָּל מַה שֶּׁקָּרָה לְעַם יִשְׂרָאֵל אַחַר יְצִיאַת מִצְרַיִם בְּחֵטְא הָעֵגֶל - הַכֹּל הָיָה מֵחֲמַת הָעֶרֶב־רַב שֶׁיָּצְאוּ עִמָּם מִמִּצְרַיִם, שֶׁבֶּאֱמֶת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ רָצָה לְקָרֵב אוֹתָם, כִּי הוּא רָצָה לְגַלּוֹת אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, אֲפִלּוּ לְכָאֵלּוּ אֲנָשִׁים שֶׁלֹּא הָיוּ עֲדַיִן בְּתוֹךְ עַם יִשְׂרָאֵל, אֶלָּא גּוֹיִם, אֻמּוֹת הָעוֹלָם וַעֲמָלֵק וְכוּ׳, כֻּלָּם הָיוּ מְעֻרְבָּבִים יַחְדָּיו [עַל־כֵּן נִקְרָאוּ בְּשֵׁם "עֶרֶב־רַב"], מֹשֶׁה רַבֵּנוּ רָצָה לְקָרֵב אוֹתָם, אַךְ הֵם גָּרְמוּ אַחַר כָּךְ שֶׁבָּאוּ לִידֵי הָעֵגֶל הַזֶּה, וְעַל־כֵּן מִצְרַיִם נִקְרֵאת "עֶגְלָה".

אֲבָל מָה הַתִּקּוּן? שֶׁאָדָם יָשִׂים אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ הָ׳עִגּוּל׳ שֶׁל אֱמוּנָה (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן ז), **בִּבְחִינַת** (תְּהִלִּים פט, ט) **"וֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ"**, שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁל "עֶגְלָה" - ׳עִגּוּל׳, שֶׁהוּא יוֹדֵעַ ׳לְהֵיכָן שֶׁאֲנִי פּוֹנֶה - הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אִתִּי!׳ אֲפִלּוּ יֵשׁ לִי נְסִיּוֹנוֹת מִכָּל הַכִּוּוּנִים, אֲנִי סוֹגֵר אֶת עַצְמִי בְּתוֹךְ הָ׳עִגּוּל׳ שֶׁל אֱמוּנָה, וַאֲנִי מְקַבֵּל עָלַי עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם, שֶׁזֶּה "שִׁעְבּוּד מַלְכוּת עֶגְלָה" - לְשַׁעְבֵּד עַצְמוֹ לְקַבֵּל עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם!

וְזֶה מַה שֶּׁאוֹמְרִים בְּנֻסַּח הַקַּדִּישׁ **"בַּעֲגָלָא** וּבִזְמַן קָרִיב", בְּפַשְׁטוּת **'בַּעֲגָלָא'** זֶה לָשׁוֹן שֶׁל **'בְּקָרוֹב'**, אֲבָל בִּפְנִימִיּוּת **'בַּעֲגָלָא'** הַיְנוּ שֶׁנַּכְנִיס אֶת עַצְמֵנוּ בְּתוֹךְ הָ׳עִגּוּל׳ שֶׁל אֱמוּנָה, הָ׳עִגּוּל׳ שֶׁל הַצַּדִּיקִים...

וְעַל זֶה אוֹמֵר הַפִּיּוּט: "**וּבְיָדוֹ הַגְּדוֹלָה, הוֹצִיא אֶת הַסְּגֻלָּה**" - ׳יָדוֹ

הַגְּדוֹלָה׳ זֶה הַגִּלּוּי שֶׁל אֱמוּנָה, גִּלּוּי שֶׁל תְּפִלָּה, בְּחִינַת ״יָד הַגְּדוֹלָה׳, כִּי ׳גָּדוֹל׳ זֶה תְּפִלָּה, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן, חֵלֶק א, סִימָן רנ), שֶׁזֶּהוּ (מְלָכִים ב׳ ח, ד) ״סַפְּרָה נָּא לִי אֵת כָּל הַגְּדֻלּוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלִישָׁע״ – ׳אֱלִישָׁע דְּעָבַד, בְּרַחֲמֵי הוּא דְּעָבַד׳ (מְגִלָּה כז.) [רַבִּי נָתָן מַסְבִּיר זֹאת שֶׁזֶּה כָּל עִנְיַן שַׁבַּת ׳הַגָּדוֹל׳ וְכוּ׳], כִּי אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ תְּפִלָּה הוּא רוֹאֶה נִסִּים עַל כָּל פְּסִיעָה! הַסָּמ״ךְ־מ״ם מְפַחֵד מִזֶּה מְאֹד, וְלָכֵן הוּא רוֹצֶה לְעַכֵּב אֶת הָאָדָם מֵעֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה, אֲבָל אִם תִּהְיֶה חָזָק, וְתַעֲסֹק בִּתְפִלָּה, תִּרְאֶה נִסִּים וְנִפְלָאוֹת! תִּרְאֶה אֶת הַחֶסֶד שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, כִּי ״יָד הַגְּדוֹלָה׳ רוֹמֵז גַּם־כֵּן לְ׳חֶסֶד׳, ׳גָּדוֹל׳ הַיְנוּ ׳חֶסֶד׳ (זֹהַר כִּי תֵצֵא רעו:), וּמַגִּיעִין לְזֶה הַחֶסֶד עַל־יְדֵי (שְׁמוֹת יז, יב) ״וַיְהִי ׳יָדָיו׳ אֱמוּנָה עַד בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ״ – שֶׁאָדָם פּוֹרֵס יָדָיו בִּתְפִלָּה, הוּא עוֹסֵק תָּמִיד בִּתְפִלָּה!

זֶהוּ **״וּבְיָדוֹ הַגְּדוֹלָה, הוֹצִיא אֶת הַסְּגֻלָּה״** – ׳סְגֻלָּה׳ זֶה כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִנִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם יט, ה) **״וְהִייתֶם לִי סְגֻלָּה מִכָּל הָעַמִּים״**; וְרַבֵּנוּ זַ״ל מַסְבִּיר (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן, חֵלֶק א, סִימָן כא) שֶׁ׳סְגֻלָּה׳ זֶה דָּבָר שֶׁלֹּא מְבִינִים בַּשֵּׂכֶל [כְּגוֹן לְקַשֵּׁר חוּט אָדֹם סְבִיב הַיָּד וְכַדּוֹמֶה (וְכַמּוּבָא בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת כַּמָּה מִינֵי סְגֻלּוֹת שׁוֹנִים) זֶה לֹא דָּבָר שֶׁמְּבִינִים עַל פִּי הַשֵּׂכֶל, אֶלָּא בְּתוֹר ׳סְגֻלָּה׳], מַסְבִּיר רַבֵּנוּ: עַם יִשְׂרָאֵל זוֹ סְגֻלָּה – **״וְהִייתֶם לִי סְגֻלָּה מִכָּל הָעַמִּים״**, זֶה לְמַעְלָה מִן הַשֵּׂכֶל!

וּמַסְבִּיר רַבִּי אַבְרָהָם בֶּן רַבִּי נַחְמָן [הַשָּׁבוּעַ, יוֹם ה׳ דַּחֲנָפָה, יְהֵא הַהִלּוּלָא שֶׁלּוֹ], שֶׁהַהִתְקָרְבוּת שֶׁלָּנוּ לְרַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְלַצַּדִּיקִים שֶׁבַּדּוֹר זֶה גַּם־כֵּן ׳סְגֻלָּה׳ – ״לָמָּה אֲנִי זָכִיתִי וְהֶחָבֵר שֶׁלִּי אוֹ הַמִּשְׁפָּחָה שֶׁלִּי עֲדַיִן לֹא זָכוּ?״ זוֹ ׳סְגֻלָּה׳! לְמַעְלָה מִן הַשֵּׂכֶל!

וְהָעִקָּר בְּאוֹתָהּ הַהִתְקָרְבוּת – שֶׁיִּרְאֶה אָדָם לְקַשֵּׁר עַצְמוֹ אֶל ג׳ הַנְּקֻדּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת, שֶׁלָּזֶה רוֹמֵז גַּם־כֵּן עִנְיַן שֶׁל ״סְגֻלָּה״, כִּי ׳סְגֻלָּה׳ הוּא עִנְיַן שֶׁל ׳סָגוֹל׳, שֶׁהֵיא ג׳ נְקֻדּוֹת, אֵלּוּ ג׳ הַנְּקֻדּוֹת הַמְּזֻכָּרִים בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן, חֵלֶק א, סִימָן לד): **נְקֻדַּת הַצַּדִּיק, נְקֻדַּת הֶחָבֵר, נְקֻדַּת עַצְמוֹ**; אָדָם צָרִיךְ שֶׁתָּמִיד יִהְיֶה לוֹ אֶת

שְׁלֹשֶׁת הַנְּקֻדּוֹת הָאֵלּוּ, זֶה עִנְיַן שֶׁל 'סְגוֹל'.

וְזֶה גַּם־כֵּן אוֹתוֹ סוֹד הָ'עִגּוּל' הַנַּ"ל, כִּי "סְגוֹל" לָשׁוֹן שֶׁל "סְגַלְגּוֹלֶת" – דָּבָר שֶׁמִּתְגַּלְגֵּל, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לָדַעַת תָּמִיד: 'לֹא מִשָּׁנָּה הֵיכָן אֲנִי נִמְצָא – אֲנִי נִמְצָא אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! אֲנִי בְּתוֹךְ הָ'עִגּוּל' הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, לָמָּה דַּוְקָא אֲנִי זָכִיתִי לְכָךְ? לֹא יוֹדֵעַ... זוֹ סְגֻלָּה... אֲבָל אֲנִי שָׂמֵחַ בָּזֶה, וַאֲנִי נוֹתֵן תּוֹדָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!'...

זֶהוּ "וּבְיָדוֹ הַגְּדוֹלָה, הוֹצִיא אֶת הַסְּגֻלָּה" – הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא 'הוֹצִיא אֶת הַסְּגֻלָּה', הַיְנוּ אֶת כָּל הַסְּגֻלּוֹת – כָּל הַכֹּחוֹת — שֶׁמְּנֻחִים בְּתוֹךְ הָאָדָם! אָדָם יֵשׁ לוֹ הַמּוֹן כֹּחוֹת טְמוּנִים בְּתוֹכוֹ וּצְרִיכִים רַק 'לְהוֹצִיא אֶת הַסְּגֻלָּה' וּלְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם זֶה!

רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ אוֹמֵר (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן כא): "וְכָל אֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ, מַה שֶּׁחָנַנוֹ ה' שֶׁיַּכְנִיס הַמַּקִּיף לִפְנִים וּלְהָבִין וּלְחַדֵּשׁ אֵיזֶה דָּבָר" – כִּי לִפְעָמִים אָדָם זוֹכֶה לְחַדֵּשׁ חִדּוּשֵׁי תוֹרָה, לַחֲשֹׁב אֵיזֶה רַעְיוֹן בֶּאֱמוּנָה, אָזַי "הַיֹּשֶׁר מְחַיֵּב שֶׁיִּגָּלֶה וְיַכְנִיס זֹאת הַהֲבָנָה שֶׁל הַסְּגֻלָּה, שֶׁהָיָה אָצְלוֹ סְגֻלָּה, שֶׁיִּגָּלֶה לְעַם סְגֻלָּה וּלְהֵיטִיב מְטוּבוֹ לַאֲחֵרִים" – תִּתְחַלֵּק עִם הַשֵּׁנִי, תְּסַפֵּר אֶת זֶה לַשֵּׁנִי! בַּבַּיִת – תַּעֲבִיר אֵיזֶה מֶסֶר שֶׁל אֱמוּנָה, רַעְיוֹן שֶׁל אֱמוּנָה, וְדַע לְךָ שֶׁכֻּלָּם יַעֲרִיכוּ אֶת זֶה! אַל תַּגִּיד "מָה אִכְפַּת לָהּ לְאִשְׁתִּי מִדְּבָרַי?"... לֹא! דִּבְרֵי אֱמוּנָה, דִּבּוּר טוֹב, כֻּלָּם אוֹהֲבִים לִשְׁמֹעַ! מָצָאתָ אֵיזוֹ סְגֻלָּה? זֶה אוֹצָר! אוֹצָר יָקָר מָצָאתָ? תִּתְחַלֵּק עִם זֶה עִם מִשֶּׁהוּ אַחֵר!

וּמַה זֶּה יִגְרֹם? "חֵיל פַּרְעֹה, וְכָל זַרְעוֹ, יָרְדוּ כְּאֶבֶן בִּמְצוּלָה" – 'חֵיל פַּרְעֹה' אֵלּוּ הַחַיָּלִים שֶׁל הַסִּטְרָא אָחֳרָא, 'פַּרְעֹה' אוֹתִיּוֹת 'הָעֹרֶף', לְהָבִיא אֶת הָאָדָם שֶׁלֹּא יִזְכֶּה לַעֲסֹק בִּתְפִלָּה – 'קְשֵׁה עֹרֶף', 'וְכָל זַרְעוֹ' – כָּל הַצֶּאֱצָאִים, הַיְנוּ כָּל הַכֹּחוֹת שֶׁל הַטֻּמְאָה, הֵם 'יָרְדוּ כְּאֶבֶן בִּמְצוּלָה' – הֵם יוֹרְדִים כְּמוֹ אֶבֶן בִּמְצוּלָה שֶׁיּוֹרֶדֶת לְעֹמֶק הַיָּם וְאֵין לָהּ כָּל זֵכֶר וּמִתְבַּטֶּלֶת לְגַמְרֵי...

אֲבָל עַל הָ'אֶבֶן' הַזּוֹ כְּתִיב (תְּהִלִּים קיח, כב) "אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה" – שֶׁזָּכִינוּ לְהַגִּיעַ לְדִבְרִים נִפְלָאִים דַּיְקָא בִּזְכוּת אוֹתָהּ הָ'אֶבֶן';

הֲרֵי אֶחָד מִשְּׁמוֹת הַיֵּצֶר הָרָע זֶה ׳אֶבֶן׳ (סֻכָּה נב.), וְעָלֵינוּ לִשְׁלֹחַ אֶת הָאֶבֶן הַזּוֹ לִמְצוּלוֹת יָם, וְכַמּוּבָא מֵהָאֲר״י הַקָּדוֹשׁ עַל הַפָּסוּק שֶׁאוֹמְרִים אַחַר אֲמִירַת פָּרָשַׁת הָעֲקֵדָה בַּבֹּקֶר (מִיכָה ז, יח) ״**וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל חַטֹּאותָם**״, וּמוֹסִיפִין שָׁם ״**וְכָל חַטָּאוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל תַּשְׁלִיךְ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר לֹא יִזָּכְרוּ וְלֹא יִפָּקְדוּ וְלֹא יַעֲלוּ עַל לֵב לְעוֹלָם**״, שֶׁאֶת הַפָּסוּק הַזֶּה אוֹמְרִים בְּעֵת אֲמִירַת הַתַּשְׁלִיךְ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כְּשֶׁהוֹלְכִים לְיַד נָהָר, וְשָׁם מַשְׁלִיכִים וְזוֹרְקִים אֶת הָעֲוֹנוֹת לִמְצוּלוֹת יָם, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָהֶם שׁוּם זֵכֶר, וְכָךְ הַתְּשׁוּבָה שֶׁלָּנוּ תִּתְקַבֵּל, וְהַ׳מְצוּלוֹת׳ יָם יִתְהַפֵּךְ לִהְיוֹת ׳צְלִילוֹת׳ - לָשׁוֹן שֶׁל זַכּוּת וּבְרוּר, וּכְמוֹ שֶׁמָּן הַדּוֹלֵק, שֶׁהוּא צָלוּל וּבָהִיר, וְכָךְ עִם הָ׳אֶבֶן׳ הַזֹּאת - שֶׁהִנֵּה לֹא יָדָעְנוּ אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד אִתָּהּ, וּכְבָר אָדָם נִמְצָא עַל סַף יֵאוּשׁ - ׳מַה יִּהְיֶה כְּבָר אִתִּי׳... אֲבָל פִּתְאוֹם הִתְהַפֵּךְ הַכֹּל! הָאֶבֶן הַזֹּאת תֵּרֵד לִמְצוּלָה - דְּהַיְנוּ הָרַע שֶׁבָּהּ, הַיֵּצֶר הָרָע וְכָל הַמְּשִׂיכוֹת רָעוֹת יֵרְדוּ לִמְצוּלוֹת יָם, וּמַה נַּעֲשֶׂה מִזֶּה? מִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים!

צַדִּיקִים אָמְרוּ, שֶׁכְּשֶׁהוֹלְכִים קֹדֶם פֶּסַח לִשְׁאֹב ׳מַיִם שֶׁלָּנוּ׳ לַאֲפִיַּת הַמַּצּוֹת, אֲזַי שׁוֹאֲבִין אֶת כָּל הַמַּיִם הַמְּלֵאִים בַּעֲוֹנוֹת שֶׁהִשְׁלַכְנוּ לְתוֹכָם בְּעֵת אֲמִירַת הַתַּשְׁלִיךְ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי עַתָּה נֶהֱפָכִים לְמִצְוֹת... כִּי הֲרֵי מֵעֵת אֲמִירַת הַתַּשְׁלִיךְ הָיָה לָדָנוּ ׳חֹרֶף קָדוֹשׁ׳ - שֶׁבּוֹ יֵשׁ אֶת חֲנֻכָּה וּפוּרִים, שֶׁהֵם שְׁנֵי הַחַגִּים שֶׁקִּבַּלְנוּ דַּיְקָא בִּימֵי הַחֹרֶף, שֶׁהֵם יָמִים שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הִטְבִּיעַ שֶׁיִּהְיֶה בָּהֶם קֹר וְרוּחוֹת וְכוּ׳, וּפְעָמִים שֶׁנִּדְמֶה לָאָדָם שֶׁזֶּה קְצָת קָשֶׁה מִצַּד מֶזֶג הָאֲוִיר, וְלֹא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת כָּל מַה שֶּׁהוּא צָרִיךְ וְכוּ׳, אֲבָל בְּתוֹךְ הַחֹרֶף הַזֶּה נָתַן לָנוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת חֲנֻכָּה וּפוּרִים - ׳חוֹרֶף׳ נוֹטָרִיקוֹן חֲ׳נֻכָּה וּ׳פ׳וּר׳ים, וּבְאוֹתָם הַיָּמִים הַקְּדוֹשִׁים אֲנַחְנוּ מְכִינִים אֶת עַצְמֵנוּ לִקְרַאת הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה, וְדַיְקָא עַל-יְדֵי שְׁנֵי חַגִּים אֵלּוּ - חֲנֻכָּה, שֶׁבּוֹ מֵאִיר אוֹר הַגָּנוּז, וְכֵן פּוּרִים - שֶׁזֶּה הַנִּצָּחוֹן שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל עַל כָּל שׂוֹנְאֵיהֶם, וְעַל כָּל הַכֹּחוֹת שֶׁל

עֲמָלֵק, לוֹקְחִים אֶת כָּל הַנִּסְיוֹנוֹת וּמְהַפְּכִים אֶת הַכֹּל לַעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ!

זוֹהִי הַסְּגֻלָּה שֶׁל יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁנִּזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמֵנוּ אוֹר הַגָּנוּז שֶׁמִּתְגַּלֶּה בְּיָמִים וּבְשָׁעוֹת אֵלּוּ, נִזְכֶּה לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְמַלֵּא אֶת כָּל מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה, וְנִזְכֶּה לִפְעֹל יְשׁוּעוֹת בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, וְנִזְכֶּה בְּקָרוֹב לַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה!

קוּנְטְרֵס

יְמֵי חַשְׁמַנִּים

נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים

שֶׁזָּכִינוּ לִשְׁמֹעַ וּלְקַבֵּל מִפִּי קְדֻשׁ מוֹרֵנוּ וּמְאוֹרֵנוּ

הָאִי״שׁ אֲשֶׁר עַל הָעֵדָה

הָרַב הַצַּדִּיק **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיטָ״א

בְּעֵת מַעֲמְדֵי הוֹד – הַדְלָקַת נֵרוֹת חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים

שְׁנַת תשפ״ג לפ״ק

יוֹם ה׳ דַּחֲנֻכָּה

יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב
עֶרֶב חֲנֻכָּה תשפ״ד
יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

וְגַם נִקְבְּצוּ עָלַי, אֲזַי בִּימֵי הַשְּׁמַנִּים, וּפָרְצוּ חוֹמוֹת מִגְדָּלַי, וְטִמְּאוּ כָּל הַשְּׁמָנִים. וּמִנּוֹתָר קַנְקַנִּים, נַעֲשָׂה גַּם לַשּׁוֹשַׁנִּים. בְּנֵי בִינָה, יְמֵי שְׁמוֹנָה, קָבְעוּ שִׁיר וּרְנָנִים.

***

יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים, הֵם יָמִים מְיֻחָדִים בַּשָּׁנָה, שֶׁבָּהֶם אֶפְשָׁר לָאָדָם לִבְנוֹת אֶת הַמֹּחַ שֶׁלּוֹ; כִּי הִנֵּה, הַיְסוֹד שֶׁל הָאָדָם זֶה הַמֹּחַ שֶׁלּוֹ, שָׁם הוּא מִשְׁכַּן הַנְּשָׁמָה, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים מִדֵּי יוֹם בַּ׳יְהִי רָצוֹן׳ קֹדֶם הַנָּחַת תְּפִלִּין: "וְעַל הָרֹאשׁ נֶגֶד הַמֹּחַ שֶׁהַנְּשָׁמָה שֶׁבְּמֹחִי עִם שְׁאָר חוּשַׁי וְכֹחוֹתַי כֻּלָּם יִהְיוּ מְשֻׁעְבָּדִים לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ"; הֲרֵי שֶׁ׳מִּשְׁכַּן הַנְּשָׁמָה׳ הוּא בְּמֹחַ הָאָדָם, הַמֹּחַ הוּא הַמָּקוֹם שֶׁנִּכְלַל בּוֹ הַנְּשָׁמָה שֶׁל הָאָדָם!

מַדּוּעַ? כִּי עִם הַמֹּחַ אֶפְשָׁר לוֹ לָאָדָם לְהִדָּבֵק בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְלֹא מִשַּׁנָּה הֵיכָן מָנְחִים שְׁאָר הָאֵיבָרִים שֶׁלּוֹ; אָכֵן, בְּוַדַּאי הָעִקָּר שֶׁאָדָם יִזְכֶּה לְקַדֵּשׁ אֶת כָּל וְמַ"ח אֵבָרָיו וּשְׂ"ה גִּידָיו, אֲבָל הַנְּקֻדָּה הַמֻּרְכָּזִית שֶׁמְּאַחֶדֶת אֶת כֻּלָּם בְּיַחַד – זֶה הַמֹּחַ, וְזוֹ הָעֲבוֹדָה הַמֻּרְכָּזִית לָאָדָם – שֶׁיִּזְכֶּה שֶׁהַמֹּחַ שֶׁלּוֹ יַחֲשֹׁב תָּמִיד מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְיקַיֵּם (תְּהִלִּים טז, ח) "שִׁוִּיתִי ה׳ לְנֶגְדִּי תָּמִיד" – שֶׁהַמֹּחַ יִזְכֶּה לִקְנוֹת בְּתוֹכוֹ אֱלֹקוּת.

וְאָכֵן, אֵין זוֹ עֲבוֹדָה קַלָּה כְּלָל וּכְלָל, אֲבָל רַבֵּנוּ זַ"ל גִּלָּה לָנוּ אֶת הַדֶּרֶךְ לְהַגִּיעַ לְזֶה! הַמֹּחַ הוּא דָּבָר בִּלְתִּי נִתְפָּס, אָדָם לֹא יָכוֹל לִתְפֹּס בְּיָדָיו אֶת הַמֹּחַ כְּמוֹ כָּל דָּבָר גַּשְׁמִי, וּלְהַכְנִיסוֹ אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אֲבָל רַבֵּנוּ גִּלָּה לָנוּ שֶׁיֵּשׁ ׳כֹּחַ הַדִּבּוּר׳, וְהַדִּבּוּר הוּא הָאֶמְצָעִי וְהַדֶּרֶךְ שֶׁעַל יָדוֹ מַגִּיעִים אֶל הַמֹּחַ! זֶה ׳קַו יָשִׁיר׳ אֶל הַמֹּחַ!

יֵשׁ הַטּוֹעֲנִים: "מַדּוּעַ עוֹשִׂים ׳עֵסֶק׳ מֵהַדִּבּוּר? הֲרֵי הָעִקָּר הוּא ׳קְדֻשַּׁת הַמַּחֲשָׁבָה׳ – שֶׁהַמֹּחַ יִהְיֶה דָּבוּק בַּה׳ יִתְבָּרַךְ"... אָכֵן בְּוַדַּאי כָּךְ הוּא, אֲבָל עָלֶיךָ לְהִתְבּוֹנֵן: אֵיךְ אָדָם יִזְכֶּה לָזֶה? אֵיךְ אָדָם יִקַּח אֶת הַמֹּחַ שֶׁלּוֹ וְיִדָּבֵק אוֹתוֹ בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא? לָזֶה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נָתַן לָנוּ אֶת

כֹּחַ הַדִּבּוּר, שֶׁהַדִּבּוּר זֶה הַמַּסְלוּל וְהַדֶּרֶךְ שֶׁעַל יָדוֹ אָדָם זוֹכֶה אֶל הַקְּדֻשָּׁה הַזֹּאת!

תּוֹרַת ה' תִּהְיֶה "בְּפִיךָ", שֶׁתַּרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לִלְמֹד הַרְבֵּה תּוֹרָה בַּפֶּה, סוֹף כָּל סוֹף תִּזְכֶּה לָזֶה!

דִּבּוּרֵי תּוֹרָה: כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְדַבֵּר דִּבּוּרֵי תּוֹרָה - כָּל מִלָּה שֶׁל תּוֹרָה זֶה אֱלֹקוּת! אֲפִלּוּ שֶׁאָדָם עֲדַיִן לֹא זָכָה לְהִכָּנֵס לִפְנִימִיּוּת הַתּוֹרָה, וַעֲדַיִן אֵין הַמֹּחַ שֶׁלּוֹ כָּל-כָּלוֹ דָּבוּק בַּתּוֹרָה, כִּי כָּאָמוּר, זֶה לֹא דָּבָר קַל שֶׁאָדָם יִזְכֶּה שֶׁהַמֹּחַ שֶׁלּוֹ יִהְיֶה דָּבוּק תָּמִיד בַּתּוֹרָה, זֶה לוֹקֵחַ זְמַן, וּצְרִיכִים לִלְמֹד וּלְהִתְיַגֵּעַ הַרְבֵּה בַּתּוֹרָה עַד שֶׁזּוֹכִין לָזֶה, וּמַהִי הַדֶּרֶךְ שֶׁאָכֵן יִזְכֶּה לָזֶה סוֹף כָּל סוֹף? אֵיךְ נִכְנָסִים לְ'שַׁעֲרֵי תּוֹרָה'? אֵיךְ זוֹכִים שֶׁהַמֹּחַ יִהְיֶה דָּבוּק בַּתּוֹרָה? עַל זֶה צְרִיכִים אֶת **'כֹּחַ הַדִּבּוּר'**, לְקַיֵּם (שְׁמוֹת יג, ט): "לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת ה' **'בְּפִיךָ'**" - אִם

זֶה הַגִּלּוּי שֶׁל רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ, שֶׁגִּלָּה לָנוּ מַה זֶּה כֹּחַ פִּיו שֶׁל הָאָדָם, מַהוּ כֹּחַ הַדִּבּוּר! **'דִּבּוּר'** זֶה לָשׁוֹן שֶׁל מַנְהִיג, כְּמַאֲמָרָם זַ"ל (סַנְהֶדְרִין ח.): **'דַּבֵּר אֶחָד לַדִּוּר'** - אִם אָדָם מִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַדִּבּוּר שֶׁלּוֹ בִּקְדֻשָּׁה, הַדִּבּוּר יַנְהִיג אוֹתוֹ לִהְיוֹת דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!

דִּבּוּרֵי תְּפִלָּה: כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהִתְפַּלֵּל, אֲזַי אָז הוּא מַמָּשׁ קָשׁוּר יְשִׁירוֹת אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! כִּי הִנֵּה אָמְנָם גַּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה אָדָם צָרִיךְ לְקַשֵּׁר אֶת הַתּוֹרָה אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, לִלְמֹד אֶת הַתּוֹרָה בְּיַחַד עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא[1], אֲבָל זֶה -

---

[1] וְכַמְּסֻפָּר עַל הַגָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר זי"ע, שֶׁכָּךְ הָיָה רָגִיל לִלְמֹד: "אָמַר אַבַּיֵי" - 'אַבַּיֵי אוֹמֵר שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אוֹמֵר כָּכָה', "אָמַר רָבָא" - 'רָבָא אוֹמֵר שֶׁכָּךְ אוֹמֵר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא... לוֹמְדִים בְּיַחַד עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!

וּבָזֶה אָדָם זוֹכֶה לְהָצֵל מֵהָא דְּאִיתָא בְּדִבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּעֲנִית ז.) עַל הַפָּסוּק (יִרְמְיָהוּ נ, לו) "חֶרֶב אֶל הַבַּדִּים **וְנֹאָלוּ**" - **'חֶרֶב עַל שׁוֹנְאֵיהֶן שֶׁל תַּלְמִידֵי חֲכָמִים שֶׁעוֹסְקִין בַּד בְּבַד בַּתּוֹרָה, וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁמְּטַפְּשִׁין, שֶׁנֶּאֱמַר 'וְנֹאָלוּ', וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁחוֹטְאִין, כְּתִיב הָכָא 'וְנֹאָלוּ' וּכְתִיב הָתָם** (בְּמִדְבַּר יב, יא) "אֲשֶׁר **נוֹאַלְנוּ** וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ"'; אָז מַה יַּעֲשֶׂה אָדָם שֶׁהוּא רוֹצֶה לִלְמֹד תּוֹרָה וְאֵין לוֹ חַבְרוּתָא עַכְשָׁו שֶׁיִּלְמַד אִתּוֹ? מוֹהַרְא"שׁ הַקָּדוֹשׁ הָיָה תָּמִיד מַסְבִּיר, שֶׁכְּשֶׁאָדָם לוֹמֵד בְּיַחַד עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, זֶה לֹא "חֶרֶב אֶל הַבַּדִּים", כִּי זֶה בְּיַחַד עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! הוּא לוֹמֵד יַחַד עִם הַתַּנָּאִים וְהָאֲמוֹרָאִים שֶׁיּוֹשְׁבִים לְפָנָיו, וְהוּא מִתְקַשֵּׁר אֲלֵיהֶם!

כַּמּוּבָן - צָרִיךְ הִתְאַמְּצוּת גְּדוֹלָה, אַךְ בִּתְפִלָּה זֶה נַעֲשֶׂה מֵאֵלָיו, כִּי הִנֵּה אַתָּה מְדַבֵּר עַכְשָׁו אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!

הֵן אֱמֶת שֶׁלִּפְעָמִים גַּם בְּעֵת הַתְּפִלָּה הַמֹּחַ שֶׁל הָאָדָם 'רָץ' לוֹ לְמָקוֹם אַחֵר, וּצְרִיכִים לְצַמְּצֵם אֶת הַמֹּחַ וּלְכַוֵּן שֶׁהוּא מְדַבֵּר עַכְשָׁו אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אַךְ בִּשְׁבִיל זֶה יֵשׁ אֶת הַמַּתָּנָה הַגְּדוֹלָה שֶׁהֶעֱנִיק לָנוּ רַבֵּנוּ זַ"ל - 'הִתְבּוֹדְדוּת', שֶׁאָדָם מְדַבֵּר בַּשָּׂפָה שֶׁלּוֹ אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, חוּץ מִמַּה שֶּׁכָּתוּב בַּסִּדּוּר...

דְּהִנֵּה, הַתְּפִלּוֹת שֶׁחִכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים תִּקְּנוּ לָנוּ - מֻכְרָחִים לְהַקְפִּיד עֲלֵיהֶן מְאֹד מְאֹד, זוֹ מִצְוָה שֶׁצְּרִיכִים לְקַיֵּם, וְלֹא מְשַׁנֶּה הַאִם אָדָם נִמְצָא בִּדְבֵקוּת אוֹ לֹא - "יֹאמְרֵם כְּמוֹ שֶׁיֹּאמְרֵם", אֲבָל כְּשֶׁאָדָם בָּא לְהִתְבּוֹדֵד - הֲרֵי כָּל-כֻּלּוֹ בְּתוֹךְ הַדִּבּוּרִים, וּבְוַדַּאי מְכַוֵּן לְמַה שֶּׁמּוֹצִיא מִפִּיו, כִּי מְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו, וּבָזֶה הוּא זוֹכֶה לְהִתְיַחֵד יַחַד עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְשׁוֹפֵךְ אֶת הַלֵּב שֶׁלּוֹ לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְאֵין דָּבָר שֶׁמְּקַשֵּׁר אוֹתוֹ לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יוֹתֵר מִזֶּה!

הַכְּלָל, הַ'דִּבּוּר' זֶה הַקֶּשֶׁר שֶׁל הָאָדָם אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וּכְמוֹ בְּגַשְׁמִיּוּת, אֵיךְ שְׁנֵי בְּנֵי אָדָם מַכִּירִים אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי? עַל יְדֵי הַדִּבּוּר! יְכוֹלִים לָשֶׁבֶת שְׁנֵי אֲנָשִׁים זֶה עַל יַד זֶה בִּנְסִיעָה אֲרֻכָּה מְאֹד, אֲפִלּוּ לְמֶשֶׁךְ שָׁעוֹת עַל גַּבֵּי שָׁעוֹת, אַךְ אִם לֹא דִּבְּרוּ אֶחָד עִם הַשֵּׁנִי - אֵין שׁוּם קֶשֶׁר בֵּינֵיהֶם... הֵם לֹא הֶחְלִיפוּ דִּבּוּר אֶחָד בֵּינֵיהֶם... לָכֵן הֵם רְחוֹקִים מְאֹד אֶחָד מֵהַשֵּׁנִי לַמְרוֹת שֶׁיּוֹשְׁבִים אֶחָד לְיַד הַשֵּׁנִי, כִּי רַק עַל יְדֵי הַדִּבּוּר נַעֲשֶׂה הַקֶּשֶׁר וְהַחִבּוּר! שֶׁזֶּהוּ כָּל הַסּוֹד שֶׁל 'שְׁלוֹם בַּיִת', כְּשֶׁאָדָם בּוֹנֶה בַּיִת שֶׁל דִּבּוּרִים טוֹבִים - זֶה מְקַשֵּׁר בֵּינוֹ לְבֵין אִשְׁתּוֹ וְכָךְ הוּא בּוֹנֶה אֶת בֵּיתוֹ!

זוֹהִי הַמַּתָּנָה שֶׁרַבֵּנוּ נָתַן לָנוּ - 'כֹּחַ הַדִּבּוּר', שֶׁעַל יָדוֹ אָדָם יָכוֹל לְהַגִּיעַ לְכָל מַה שֶּׁהוּא צָרִיךְ! אַתָּה רוֹצֶה שֶׁהַמֹּחַ שֶׁלְּךָ יִהְיֶה דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא? תַּתְחִיל עִם הַדִּבּוּר! דִּבּוּרֵי תוֹרָה - "תּוֹרַת ה' 'תְּמִימָה'", דִּבּוּרֵי תְּפִלָּה - כַּמָּה שֶׁאַתָּה יָכוֹל! תַּתְחִיל אֲפִלּוּ עִם כַּמָּה דַּקּוֹת שֶׁל הִתְבּוֹדְדוּת!

הַקִּלְפּוֹת, הַסִּטְרָא אָחֳרָא, קִלְפַּת יָוָן הַטְּמֵאָה, כָּל אֵלּוּ רוֹצִים לִמְנֹעַ אֶת הָאָדָם מִזֶּה, לִקְשֹׁר לוֹ אֶת הַמֹּחַ לִדְבָרִים אֲחֵרִים הָעִקָּר שֶׁלֹּא יַגִּיעַ לִידֵי כָּךְ שֶׁהַמֹּחַ שֶׁלּוֹ יִהְיֶה דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, יֵשׁ לָהֶם כָּל מִינֵי דְּרָכִים וּפַטֶּנְטִים שׁוֹנִים כְּדֵי לִמְנֹעַ אֶת הָאָדָם שֶׁלֹּא יַגִּיעַ לִידֵי ׳מֹחַ קָדוֹשׁ וְטָהוֹר׳, וּמָה הַדֶּרֶךְ שֶׁלָּהֶם לִמְנֹעַ זֹאת? עַל יְדֵי שֶׁלֹּא נוֹתְנִים לָאָדָם לַעֲסֹק בְּדִבּוּרִים קְדוֹשִׁים, וּבְעִקָּר - מוֹנְעִים אוֹתוֹ מִדִּבּוּרֵי תְּפִלָּה...

הַיֵּצֶר הָרָע מַגִּיעַ לָאָדָם וְאוֹמֵר לוֹ "אַתָּה לֹא רוֹאֶה אֵיפֹה כָּל הַגּוּף שֶׁלְּךָ? הֲרֵי כָּל הָאֵיבָרִים שֶׁלְּךָ טְמֵאִים, אַתָּה לְמַטָּה בְּתוֹךְ בּוֹץ, רֶפֶשׁ וָטִיט, וְכִי פִּתְאוֹם אַתָּה רוֹצֶה לְהָרִים אֶת הָרֹאשׁ שֶׁלְּךָ שֶׁיִּהְיֶה דָּבוּק בְּקִדּוּשׁ בָּרוּךְ הוּא?! אֵיךְ?! תִּסְתַּכֵּל אֵיפֹה אַתָּה נִמְצָא!"... וּבֶאֱמֶת, מִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל בְּחִיצוֹנִיּוּת הָאָדָם, יָכוֹל אוּלַי לִרְאוֹת שֶׁהַגּוּף שֶׁלּוֹ עֲדַיִן לֹא כָּל כָּךְ קָשׁוּר אֶל הַמֹּחַ, אֲבָל מִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל עַל הַפְּנִימִיּוּת, הֲרֵי יֵשׁ לָאָדָם אֶת ׳כֹּחַ הַדִּבּוּר׳, וְעִמּוֹ הוּא יָכוֹל לַעֲלוֹת מִן הַכֹּל וּלְהַגִּיעַ אֶל הַדְּבָרִים הֲכִי גְּבוֹהִים!

זֶהוּ כָּל סוֹד ׳כֹּחַ הַדִּבּוּר׳ שֶׁל הָאָדָם, שֶׁזֶּה מוֹצִיא אֶת הָאָדָם מֵהַמָּקוֹם הֲכִי נָמוּךְ שֶׁלּוֹ; הַדִּבּוּר הוּא "סֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה" (בְּרֵאשִׁית כח, יב) - **"אָכֵן, אֲנִי נִמְצָא בֶּאֱמֶת בַּבּוֹר הֲכִי נָמוּךְ, בְּבוֹץ עָבֶה וְסָמִיךְ מְאֹד, אֲבָל הַדִּבּוּר שֶׁלִּי יָרִים אוֹתִי מִשָּׁם! זָרְקוּ לִי חֶבֶל הַצָּלָה וְסֻלָּם לְתוֹךְ הַמָּקוֹם הַנָּמוּךְ שֶׁלִּי, וְעַכְשָׁו אֲנִי אַתְחִיל לָצֵאת!"...**

מוֹהַרְנַ"תְּ זַ"ל אוֹמֵר, שֶׁקִּלְפַּת ׳יָוָן׳ נִקְרֵאת כֵּן עַל שֵׁם "טִיט הַיָּוֵן" (תְּהִלִּים מ, ג), הַיְנוּ בּוֹץ מְאֹד מְאֹד סָמִיךְ וְעָבֶה שֶׁלֹּא נוֹתֵן לָאָדָם לָזוּז... אָדָם שֶׁנּוֹפֵל, חַס וְשָׁלוֹם, לְתוֹךְ כָּזֶה מָקוֹם שֶׁל בּוֹץ עָבֶה - זֶה מְאֹד מְסֻכָּן, הוּא לֹא יָכוֹל אֲפִלּוּ לָזוּז, וְצָרִיךְ יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה לְהוֹצִיא אוֹתוֹ מִשָּׁם... וּקִלְפַּת ׳יָוָן׳ הִיא הַמְּנַסָּה לְהַכְנִיס אֶת הָאָדָם בְּתוֹךְ הַבּוֹץ הַזֶּה וְלִסְגֹּר אוֹתוֹ שָׁם, לְנַתֵּק אֶת הַקֶּשֶׁר שֶׁלּוֹ בֵּין הַמֹּחַ לִשְׁאָר כָּל רְמַ"ח אֵבָרָיו וּשְׁסָ"ה גִּידָיו, וְהַדֶּרֶךְ הַיְחִידָה שֶׁאָדָם יָכוֹל לָנֶצַח אוֹתוֹ הוּא רַק עַל יְדֵי ׳כֹּחַ הַדִּבּוּר׳! **"יָכוֹל לִהְיוֹת בֶּאֱמֶת**

שֶׁהַגּוּף שֶׁלִּי נִמְצָא בְּמָקוֹם גָּרוּעַ וְנָמוֹךְ מְאֹד, אֲבָל הַדִּבּוּר זֶה דָּבָר שֶׁמְּחַבֵּר רוּחָנִיּוּת וְגַשְׁמִיּוּת בְּיַחַד, וְעַל כֵּן עַל יָדוֹ אֲנִי יָכוֹל לַעֲלוֹת מִכָּל מָקוֹם שֶׁהוּא!"...

אָדָם הָרִאשׁוֹן קִבֵּל אֶת 'כֹּחַ הַדִּבּוּר' בְּשָׁעָה שֶׁהָיָה גֹּלֶם עָפָר, כִּי הֲרֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יָצַר אוֹתוֹ (בְּרֵאשִׁית ב, ז) **"עָפָר מִן הָאֲדָמָה"**, וְהָיָה בֵּינָתַיִם בְּלִי שׁוּם חִיּוּת, וְאָז **"וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים"**, וְעַל יְדֵי זֶה: "וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה", אוֹמֵר הַתַּרְגּוּם: "וְהַוַת **בְּאָדָם לְרוּחַ מְמַלְלָא**" - הוּא הִתְחִיל לְדַבֵּר, מָה אֲנַחְנוּ רוֹאִים מִזֶּה? שֶׁהַדִּבּוּר זֶה הַמְקַשֵּׁר וְהַמְחַבֵּר בֵּין הַגּוּף וְהַנְּשָׁמָה, כִּי הִנֵּה הָיָה אֶת הַגּוּף שֶׁל אָדָם הָרִאשׁוֹן כְּגֹלֶם, וְנִכְנְסָה בּוֹ הַנְּשָׁמָה, וְעַל יְדֵי חִבּוּר שְׁנֵיהֶם הִגִּיעַ הַדִּבּוּר.

וּכְכָל שֶׁאָדָם מִשְׁתַּדֵּל לְשַׁפֵּר וּלְשַׁפֵּץ אֶת 'כֹּחַ הַדִּבּוּר' - לְהִזָּהֵר מִדִּבּוּרִים לֹא טוֹבִים, וּלְדַבֵּר הַמּוֹן דִּבּוּרִים קְדוֹשִׁים שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה - כָּךְ לְאַט לְאַט הוּא מַעֲלֶה אֶת כָּל שְׁאָר גּוּפוֹ שֶׁעֲדַיִן מֻנָּח בְּתַחְתִּיּוֹת הָאָרֶץ, וּמַתְחִיל לְהִדָּבֵק וּלְהִתְקַשֵּׁר אֶל הַמֹּחַ, וְזֶה מַשְׁפִּיעַ גַּם לְכָל הַגּוּף - הוֹלֵךְ יָשָׁר וְחוֹזֵר, שֶׁאָדָם הַמַּתְחִיל לְדַבֵּר לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְלַחְשֹׁב מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, זֶה שׁוֹלֵחַ חֲזָרָה לִשְׁאָר כָּל אֵיבְרֵי הַגּוּף וְכָל הַגִּידִים שֶׁיַּתְחִילוּ גַּם כֵּן לְהַרְגִּישׁ אֱלֹקוּת, וְאָז כָּל הַבּוֹץ הַזֶּה וְכָל הַ"טִּיט הַיָּוֵן" הַזֶּה יוֹרֵד מֵהָאָדָם, וְאֵין לְזֶה שׁוּם קֶשֶׁר לָאָדָם... אוּלַי בֶּאֱמֶת עַכְשָׁו הַגּוּף קָצַת מִלְכְלֵךְ מִבַּחוּץ, אֲבָל מִיָּד כְּשֶׁהוּא מַתְחִיל לְנַקּוֹת אֶת עַצְמוֹ, וּלְזָרֵק מֵעָלָיו אֶת כָּל אֵלּוּ הַדְּבָרִים הַבִּלְתִּי רְצוּיִים, אָז הִנֵּה הוּא נָקִי, קָדוֹשׁ וְטָהוֹר...

וְאֵלּוּ הֵם יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהַצַּדִּיקִים - בְּנֵי מַתְתְיָהוּ הַחַשְׁמוֹנָאִים - לִמְּדוּ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל **"אֵין לָנוּ שׁוּם כֹּחַ עִם הַנֶּשֶׁק וְהַכְּלֵי זַיִן שֶׁלָּנוּ, זֶה לֹא יוֹעִיל לָנוּ כְּלוּם! "שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט"** (תְּהִלִּים לג, יז) - **זֶה לֹא יַעֲזֹר לָנוּ בִּכְלוּם!"**... וּבִפְרָט אִם מִסְתַּכְּלִים עַל הָאוֹיֵב - הֲרֵי יֵשׁ לוֹ צָבָא שָׁלֵם, פִּילִים, וְכָל מִינֵי כְּלֵי זַיִן וְנֶשֶׁק, אֵיךְ? יֵשׁ נֶשֶׁק אֶחָד, כְּלֵי זַיִן אֶחָד, שֶׁאֵין לְכָל אֵלּוּ הַכֹּחוֹת שֶׁל הַסִּטְרָא אָחְרָא - אֵין לָהֶם אֶת כֹּחַ הַדִּבּוּר!

וּצְרִיכִים לָדַעַת שֶׁזֶּה כָּל מִלְחַמְתָּם שֶׁל הַיְוָנִים הַטְּמֵאִים; הֵם אָמְנָם בָּאִים עִם כָּל הַתּוֹתָחִים וְהַנֶּשֶׁק שֶׁלָּהֶם, שֶׁזֶּה דָּבָר גַּשְׁמִי, אֲבָל כָּל מַה שֶׁהֵם מְנַסִּים זֶה לִתְפֹּס אֶת הַדִּבּוּר וְהַמֹּחַ שֶׁל הָאָדָם, שֶׁבְּעֶצֶם הֵם תְּלוּיִם אֶחָד בַּשֵּׁנִי, כִּי הַדִּבּוּר זֶה מַה שֶּׁיָּבִיא אוֹתוֹ לַמֹּחַ, וְהַנִּצָּחוֹן נֶגְדָּם הוּא "זֶה לְעֻמַּת זֶה" - לְהִתְחַזֵּק מְאֹד עִם דִּבּוּרִים קְדוֹשִׁים, לֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם דָּבָר! לֹא לְפַחֵד וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִשּׁוּם כֹּחוֹת הַטֻּמְאָה שֶׁעוֹמְדִים נֶגְדּוֹ! אֵיךְ תִּשְׁבֹּר וּתְנַצַּח אוֹתָם? יֵשׁ לִי אֶת הַפֶּה! יֵשׁ לִי אֶת הַכְּלִי זַיִן הַכִּי חָזָק!

רַבֵּנוּ זַ"ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי מוֹהַרַ"ן, חֵלֶק א, סִימָן ב): **עִקַּר כְּלִי זֵינוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ הוּא הַתְּפִלָּה**; וּלְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ חֵלֶק שֶׁל מָשִׁיחַ בְּתוֹכוֹ שֶׁעָלָיו לְהוֹצִיאוֹ מִן הַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל וּלְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַכְּלִי זַיִן הַזֶּה, וּמִיָּד כְּשֶׁהוּא יַעֲרֹךְ מִלְחָמָה נֶגֶד כָּל כֹּחוֹת הַטֻּמְאָה הַקָּמִים עָלָיו - הוּא הַמְנַצֵּחַ!

אִיתָא בְּתִקּוּנֵי זֹהַר (דַּף כט.) **'מַאן נָצַח? מַאן דְּאָחִיד מָאנָא קְרָבָא בִּידוֹהִי'** [מִי הַמְנַצֵּחַ? מִי שֶׁאוֹחֵז אֶת כְּלֵי הַקְּרָב בְּיָדָיו]; שׁוֹאֵל מוֹהַרְנַ"תְ זַ"ל (לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת, שַׁבָּת הֲלָכָה ז, אוֹת נד): אָדָם שֶׁנָּצַח אֶת הַמִּלְחָמָה, מַדּוּעַ הוּא צָרִיךְ לֶאֱחֹז אֶת הַכְּלִי זַיִן בְּיָדָיו? הֲלֹא הוּא שָׁם אֶת הַכְּלִי זַיִן בְּצַד, וּמֵרִים דֶּגֶל נִצָּחוֹן... מַסְבִּיר מוֹהַרְנַ"תְ, שֶׁלֹּא מִלְחָמָה גַּשְׁמִית כְּמוֹ מִלְחָמָה רוּחָנִית, בְּמִלְחָמָה גַּשְׁמִית אָכֵן מַנִּיחִין אֶת הַנֶּשֶׁק בְּעֵת הַנִּצָּחוֹן, אֲבָל מִלְחָמָה רוּחָנִית הִיא תְּמִידִית! הָאָדָם תָּמִיד לוֹחֵם לַעֲלוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר! לְהִתְקָרֵב לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא זֶה דָּבָר בְּלִתִּי סוֹפִי, וְאָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לֶאֱחֹז אֶת הַכְּלִי זַיִן וּלְהַפְחִיד אֶת הָאוֹיֵב "אֲנִי אוֹחֵז בַּכְּלִי זַיִן, וְאִם אַתָּה תִּתְקָרֵב אֵלַי - אַתָּה מְקַבֵּל כַּדּוּר בָּרֹאשׁ!"...

וְהוּא לֹא אוֹהֵב אֶת זֶה... כִּי כָּל עִנְיָנוֹ הוּא לְסָתֵם אֶת פֶּה הָאָדָם, זוֹהִי כָּל מַחְשַׁבְתּוֹ וְזוֹ כָּל הַנּוֹכְלוּת שֶׁלּוֹ - אֵיךְ לְסָתֵם אֶת פֶּה הָאָדָם שֶׁלֹּא יִרֶה כַּדּוּרִים קְדוֹשִׁים עָלָיו... וְאָדָם צָרִיךְ לֹא לְהִתְפַּעֵל, אֶלָּא "הוּא מִתְגַּבֵּר עָלַי כָּכָה? אָז אוֹמַר עוֹד פֶּרֶק מִשְׁנָיוֹת! אֶחְטֹף עוֹד דַּף גְּמָרָא! עוֹד מַסֶּכֶת! עוֹד בַּי"ת! עוֹד דִּבּוּרֵי תְּפִלָּה!"... כָּל זֶה הֵם כַּדּוּרִים בָּרֹאשׁ שֶׁלּוֹ! עַד

שֶׁהוּא רוֹאֶה שֶׁ״עִם הָאָדָם הַזֶּה לֹא כִּדַאי לִי לְהַתְחִיל... כִּי יֵשׁ לוֹ אֶקְדָּח עִם כָּל כָּךְ הַרְבֵּה כַּדּוּרִים שֶׁהוּא בְּסוֹף יִגְמֹר אוֹתִי לְגַמְרֵי, אָז מָה אֲנִי צָרִיךְ אֶת זֶה?״...

זֶהוּ כֹּחַ הַנִּצָּחוֹן שֶׁל יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים שֶׁקִּבַּלְנוּ מֵהַצַּדִּיקִים שֶׁבַּדּוֹר, כְּזֹאת מַתָּנָה וְכָזֶה לְמוּד שֶׁיָּאִיר בָּנוּ אֲפִלּוּ בְּתֹקֶף הַחֹשֶׁךְ, בְּ״טִיט הַיָּוֵן״, בְּמָקוֹם מְאֹד מְאֹד נָמוּךְ, בְּתוֹךְ בּוֹץ עָמוֹק מְאֹד, בִּבְחִינַת ״לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים״ – שֶׁבְּדֶרֶךְ כְּלָל הַשְּׁכִינָה לֹא יוֹרֶדֶת לְשָׁם (סֹטָה ה.), וְהַצַּדִּיקִים לְמָדוּ אוֹתָנוּ לֹא לְהִתְפַּעֵל, אֶלָּא לְהִתְגַּבֵּר בְּכֹחַ גָּדוֹל!

וּלְכָל זֶה זוֹכִים עַל יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁאָדָם מַאֲמִין בְּדִבְרֵי הַצַּדִּיקִים, וּמְקַבֵּל כָּל דִּבְרֵיהֶם, לֹא שֶׁהוּא אוֹמֵר ״אֲנִי חָכָם; אֲנִי מֵבִין; אֲנִי אֶלְחַם כְּפִי שֶׁאֲנִי מֵבִין״... מָה אַתָּה מֵבִין?! אִם יֵשׁ לְךָ טִפָּה שֶׁל שֵׂכֶל – תְּבַטֵּל אֶת הַדַּעַת שֶׁלְּךָ וּתְקַבֵּל, תַּקְשִׁיב וּתְצַיֵּת לְמַה שֶּׁמְּלַמְּדִים אוֹתְךָ! וְדַע לְךָ, שֶׁלֹּא מְחַדְּשִׁים אֵיזֶה מַשֶּׁהוּ חָדָשׁ שֶׁאַף פַּעַם לֹא הָיָה, אֶלָּא רַבֵּנוּ אָמַר בְּפֵרוּשׁ (חַיֵּי מוֹהַר״ן, סִימָן רסד), שֶׁהוּא מְגַלֶּה דֶּרֶךְ חֲדָשָׁה שֶׁהִיא בֶּאֱמֶת יְשָׁנָה, כִּי הֲרֵי זוֹהִי הַדֶּרֶךְ שֶׁל הַצַּדִּיקִים מֵעוֹלָם – הִתְבּוֹדְדוּת! אֵיךְ הָאָבוֹת הַקְּדוֹשִׁים הִגִּיעוּ לְמַה שֶּׁהִגִּיעוּ? עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה! וְאָדָם שֶׁזּוֹרֵק אֶת הַשֵּׂכֶל שֶׁלּוֹ וּמְצַיֵּת לְדִבְרֵי הַצַּדִּיקִים אָז אֵין שׁוּם גְּבוּל וְסוֹף לְמַה שֶּׁהוּא יָכוֹל לִזְכּוֹת!

וְזֶה מַה שֶּׁשָּׁרִים בִּימֵי חֲנֻכָּה בַּפִּיּוּט ״מָעוֹז צוּר״ (אֶת הַחֵלֶק הַזֶּה מֵהַפִּיּוּט שָׁרִים בְּיוֹתֵר מִכָּל הַחֲרוּזִים): **״יְוָנִים נִקְבְּצוּ עָלַי״** – ׳**יְוָנִים**׳ הַיְנוּ ה״טִיט הַיָּוֵן״ הַנַּ״ל, ׳**נִקְבְּצוּ עָלַי**׳ הַיְנוּ שֶׁנִּדְבְּקוּ בָּאָדָם, כִּי הֲרֵי כָּאָמוּר, הֵם מְנַסִּים תָּמִיד ׳לְהִתְקַבֵּץ׳ עַל הָאָדָם, וְאָדָם צָרִיךְ לְהִשָּׁמֵר מִזֶּה – שֶׁלֹּא יִתְקַבְּצוּ עָלָיו, אַךְ כָּאן הַפִּיְטָן **״נִקְבְּצוּ עָלַי״** – הַיְנוּ שֶׁהֵם כְּבָר נִקְבְּצוּ וּבָאוּ, וּבֶאֱמֶת אֵיךְ זֶה קָרָה? זֶה קָרָה מֵחֲמַת שֶׁלֹּא הָיָה לָאָדָם אֶת הָאֹמֶץ וְהַכֹּחַ לְגָרֵשׁ אוֹתָם! כִּי אִם אֵין לָאָדָם אֶת הַלִּמּוּדִים שֶׁל הַצַּדִּיקִים, הוּא לֹא מִתְקַבֵּץ אֲצָל הַצַּדִּיקִים, הוּא לֹא זוֹכֶה לְהִמָּצֵא בַּקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַצַּדִּיקִים, אָז יֵשׁ לוֹ ׳קִבּוּץ׳ אַחֵר, רַחֲמָנָא לִצְלָן...

וְעַל כֵּן אָדָם צָרִיךְ לִשְׁמֹר מְאֹד לְהִתְקַבֵּץ אֵצֶל צַדִּיקִים, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב, סִימָן מ) שֶׁהַצַּדִּיק מְקַבֵּץ אֶת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד וּמְאַחֵד אוֹתָם, בִּבְחִינַת (יְשַׁעְיָהוּ נו, ח) "מְקַבֵּץ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל"; אִם אָדָם לֹא מִתְקַבֵּץ אֵצֶל הַצַּדִּיקִים, וְאוֹמֵר "אֲנִי אֶסְתַּדֵּר לְבַד; פַּעַם הִכַּרְתִּי צַדִּיקִים, וְיֵשׁ לִי כְּבָר עֵצָה" וְכוּ', אָז הוּא בֶּאֱמֶת נִשְׁאַר לְבַד... וּבָזֶה הוּא נוֹתֵן מָקוֹם, חַס וְשָׁלוֹם, לְקִיּוּם "יְוָנִים נִקְבְּצוּ עָלַי" – הֵם אֵלּוּ שֶׁמִּתְקַבְּצִים עָלָיו... **אִם לֹא הִתְקַבַּצְתָּ בְּהַקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַצַּדִּיקִים, אֲזַי פָּתַחְתָּ פֶּתַח, חַס וְשָׁלוֹם, לַיְוָנִים!**

וּמַמְשִׁיכִין לְזַמֵּר: "אֲזַי בִּימֵי חַשְׁמַנִּים" – בְּתוֹךְ הַמִּלָּה 'חַשְׁמַנִּים' יֵשׁ אֶת הָאוֹתִיּוֹת 'מָשִׁיחַ' – שֶׁזֶּה כְּלָל הַגִּלּוּיִים שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל, שֶׁהֵם גִּלּוּיֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ, וְעַל כֵּן גַּם שְׁמוֹ הַקָּדוֹשׁ נִמְצָא בַּמִּלָּה חַ'שְׁמַ'נִּ'ים, שֶׁזֶּה הַלִּמּוּד שֶׁל הַצַּדִּיקִים, שֶׁמְּלַמְּדִים אוֹתָנוּ אֶת הַלִּמּוּדִים שֶׁל מָשִׁיחַ, וְאָדָם שֶׁהוּא יוֹדֵעַ שֶׁאֵין לוֹ שׁוּם עֵצָה אַחֶרֶת אֶלָּא רַק לְקַבֵּל וּלְצַיֵּת לְמַה שֶׁהַצַּדִּיקִים מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ, אֲזַי הוּא נִצָּל מִכָּל אֵלּוּ כֹּחוֹת יָוָן הַטְּמֵאִים...

וְזֶה מַה שֶּׁמְּגַלֶּה הַפִּיְטָן, שֶׁאָמְנָם "יְוָנִים נִקְבְּצוּ עָלַי", אֲבָל תִּזְכֹּר הֵיטֵב שֶׁכָּל זֶה הוּא "בִּימֵי חַשְׁמַנִּים" – הָיוּ אֶת הַכֹּחוֹת שֶׁל הַצַּדִּיקִים לְפָנֶיךָ, וְלֹא זָכִיתָ לְקַבֵּל, עַל כֵּן נִקְבְּצוּ עָלֶיךָ אֵלּוּ הַכֹּחוֹת הַטְּמֵאִים...

שֶׁזֶּה מַה שֶּׁקָּרָה בְּאוֹתָם יָמִים, אֵיךְ הִתְגַּבְּרוּ הַיְוָנִים עִם כָּל הַטֻּמְאָה שֶׁלָּהֶם וְנִכְנְסוּ לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ וְעָשׂוּ חֲלִילִין מִכָּל הַקֹּדֶשׁ? כִּי עַם יִשְׂרָאֵל לֹא יָדְעוּ מִכֹּחָם... לֹא הָיוּ מַסְפִּיק קְשׁוּרִים אֶל הַצַּדִּיקִים... חָשְׁבוּ "הַכֹּל בְּסֵדֶר, יֵשׁ לָנוּ עֵצָה – לִהְיוֹת 'מִתְיַוְּנִים', הֵם רוֹצִים שֶׁנִּתְחַבֵּר אִתָּם קְצָת... נִלְמַד מֵעַט אֶת הַחָכְמוֹת שֶׁלָּהֶם"... וְהֵם לֹא הֵבִינוּ שֶׁזֶּה הַסָּמָ"ךְ מ"ם שֶׁטּוֹמֵן רֶשֶׁת לְרַגְלָם, עַד שֶׁהִגִּיעוּ לְמַצָּב מְאֹד מְאֹד גָּרוּעַ, וּרְאוּ הַצַּדִּיקִים שֶׁבַּדּוֹר שֶׁאִם הֵם לֹא יֵצְאוּ עַכְשָׁו בְּמִלְחָמָה חֲזָקָה נֶגְדָּם – הַכֹּל אָבוּד רַחֲמָנָא לִצְלָן...

וּמָה עָשׂוּ הַיְוָנִים? עַל זֶה מַמְשִׁיךְ הַפִּיְטָן: "וּפָרְצוּ חוֹמוֹת מִגְדָּלַי" – 'חוֹמוֹת' אוֹתִיּוֹת 'מוֹחוֹת', הַיְנוּ

קְדֻשַּׁת הַמֹּחַ כַּנַּ"ל, 'מִגְדָּלַי' אֵלּוּ הַצַּדִּיקִים, וּכְמוֹ שכתוב (מִשְׁלֵי יח, י) **"מִגְדַּל עֹז שֵׁם ה' בּוֹ יָרוּץ צַדִּיק וְנִשְׂגָּב"** - הַיְנוּ הַמִּגְדָּל שֶׁל הַצַּדִּיקִים, בְּחִינַת (שְׁמוּאֵל ב' כב, נא) **"מִגְדּוֹל יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ"**, כִּי יֵשׁ 'מִגְדַּל אוֹר' שֶׁל הַצַּדִּיק שֶׁהוּא מֵאִיר תָּמִיד, וְאִם אָדָם אֵינֶנּוּ זוֹכֶה לִרְאוֹת אֶת הָאוֹר הַזֶּה - סִימָן שֶׁהוּא סָתַם אֶת הַחַלּוֹן שֶׁדַּרְכּוֹ נִכְנָס הָאוֹר... וּסְתִימַת הַחַלּוֹן זֶה בִּגְלַל הַמַּעֲשִׂים הָלֹא־טוֹבִים שֶׁלְּךָ, וְנָתַתָּ מָקוֹם שֶׁיִּהְיֶה חַס וְשָׁלוֹם עִנְיָן שֶׁל **"וּפָרְצוּ חוֹמוֹת מִגְדָּלַי"...**

וְהִנֵּה, הָרָאשֵׁי־תֵּבוֹת שֶׁל שְׁלֹשֶׁת הַמִּלִּים "וּ'פָרְצוּ ח'וֹמוֹת מִ'גְדָּלַי" זֶה 'מוֹחַ', וְ'חוֹמוֹת' אוֹתִיּוֹת 'מוֹחוֹת' כַּנַּ"ל, כִּי זֶה רְצוֹן הַיְוָנִים הַטְּמֵאִים - לְפָרֵץ אֶת הַמֹּחַ, חַס וְשָׁלוֹם, וְהַמִּלְחָמָה נֶגְדָּם זֶה רַק לְפָרֵץ בִּקְדֻשָּׁה, בִּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית כח, יד) "וּפָרַצְתָּ יָמָּה וָקֵדְמָה וְצָפְנָה וָנֶגְבָּה" - עִם הַמּוֹן דִּבּוּרִים קְדוֹשִׁים שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה, זוֹ הַמִּלְחָמָה נֶגְדָּם!

אוּלָם, אִם אָדָם לֹא זָכָה לִהְיוֹת מְקֻרָב לְצַדִּיקִים וּלְקַבֵּל אֶת זֶה, אֲזַי **"וְטִמְּאוּ כָּל הַשְּׁמָנִים"** - הַשְּׁמָנִים נִטְמָאִים, וְעִנְיָן שֶׁל 'שְׁמָנִים' הוּא קְדֻשַּׁת הַמֹּחַ הַנַּ"ל, בִּבְחִינַת (שְׁמוֹת ל, כה) **"שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ"**, הוּא הַשֶּׁמֶן שֶׁל הַמֹּחַ, וְכַמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן ס) שֶׁהַמֹּחַ דָּלוּק עַל יְדֵי הַשְּׁמָנִים שֶׁבַּגּוּף שֶׁעוֹלִים לְהַמֹּחַ; שֶׁזֶּה הַמֹּחַ שֶׁל הָאָדָם, וְאִם חָלִילָה טִמְּאוּ אֶת הַשְּׁמָנִים - זֶה מַר מְאֹד, וּמֻכְרָחִים לָבוֹא לְצַדִּיקִים כְּדֵי לְטַהֵר אֶת הַשֶּׁמֶן שֶׁלָּנוּ, שֶׁיִּהְיֶה "שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ" - שֶׁנַּתְחִיל לַחֲשֹׁב מַחֲשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת, וּלְקַשֵּׁר אֶת הַמֹּחַ שֶׁלָּנוּ אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!

וְאֵיךְ? עַל זֶה מַמְשִׁיךְ וְאוֹמֵר: **"וּמְנוּתַר קַנְקַנִּים נַעֲשָׂה נֵס לַשּׁוֹשַׁנִּים"** - 'וּמְנוּתַר קַנְקַנִּים' הוּא עִנְיָן שֶׁלִּפְעָמִים עִם יִשְׂרָאֵל נִרְאִים כְּאִלּוּ הֵם רַק 'נוֹתָר' מִן הַצַּד, וְלֹא מַכִּירִים אֶת חֲשִׁיבוּתָם הַגְּדוֹלָה, וְכֵן כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל פְּעָמִים שֶׁחוֹשֵׁב "מִי כָּבָר אֲנִי" וְכוּ', אֲבָל אָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת גֵּאֶה בְּזֶה שֶׁהוּא חֵלֶק מֵעַם יִשְׂרָאֵל וּלְהַכִּיר בַּחֲשִׁיבוּתוֹ!

מוּבָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (שְׁמוֹת ח.), שֶׁיֵּשׁ אֶת הַמָּקוֹם שֶׁל מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ הַמְּכֻנֶּה

בְּשֵׁם "קַן צִפּוֹר", וּמִשָּׁם מְחַזֵּק אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יִהְיוּ שְׁפֵלִים בְּעֵינֵיהֶם, שֶׁיֵּדְעוּ שֶׁכָּל דָּבָר קָטָן שֶׁלָּהֶם חָשׁוּב מְאֹד בְּעֵינֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁלֹּא יַחְשְׁבוּ בְּזִלְזוּל עַל מַאן־דְּהוּא "מִי זֶה כְּבָר הָאָדָם הַזֶּה... הֲרֵי עָבַר עָלָיו כְּבָר הַרְבֵּה בַּחַיִּים, וּמִי צָרִיךְ אוֹתוֹ" וְכוּ', כָּל אֶחָד וְאֶחָד חָשׁוּב!

הַמִּדְרָשׁ אוֹמֵר עַל הַפָּסוּק (בְּרֵאשִׁית לב, כה) **"וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ"** – **'שֶׁשָּׁכַח פַּכִּים קְטַנִּים וְחָזַר עֲלֵיהֶם'**; צַדִּיקִים אָמְרוּ שֶׁזֶּהוּ **"וּמְנוֹתַר קַנְקַנִּים"**, שֶׁהוּא הָלַךְ וְחָזַר כִּי אָמַר "אֲנִי לֹא אֲוַתֵּר עַל שׁוּם פַּךְ קָטָן! שׁוּם נְשָׁמָה לֹא נִשְׁאֶרֶת בַּחוּץ! אֲפִלּוּ אִם הִיא נִרְאֵית קְטַנָּה, וְלֹא כָּל כָּךְ חֲשׁוּבָה, אֲנִי לֹא מְוַתֵּר עָלֶיהָ! אֲנִי מְקָרֵב גַּם אֶת הַנְּשָׁמָה הַזֹּאת!"... וְאוֹמֵר הַמִּדְרָשׁ, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אָמַר לְיַעֲקֹב אָבִינוּ: "אֲנִי אֲשַׁלֵּם לְךָ עִם פַּךְ אֶחָד קָטָן שֶׁל שֶׁמֶן", שֶׁזֶּה הָיָה נֵס חֲנֻכָּה!

זֶהוּ **"וּמְנוֹתַר קַנְקַנִּים"** – שֶׁהָיָה נִרְאֶה כְּאִלּוּ הוּא 'נוֹתַר' וְסָתָם, אֲבָל הַצַּדִּיקִים דָּאֲגוּ שֶׁגַּם אֵלּוּ הַ'פַּכִּים קְטַנִּים' יִכָּנְסוּ לְתוֹךְ הַקְּדֻשָּׁה, וְדַיְקָא מִזֶּה **"נַעֲשֶׂה נֵס לַשּׁוֹשַׁנִּים"** – מַה זֶּה **'שּׁוֹשַׁנִּים'**? אִיתָא בַּגְּמָרָא (שַׁבָּת ל:): **'אַל תִּקְרֵי שּׁוֹשַׁנִּים אֶלָּא שֶׁשּׁוֹנִים'**; לִמּוּד הַתּוֹרָה! לוֹמְדִים הַרְבֵּה תּוֹרָה! סִיַּמְתָּ פַּעַם אַחַת מִשְׁנָיוֹת? תַּתְחִיל עוֹד הַפַּעַם! סִיַּמְתָּ שַׁ"ס? תַּתְחִיל עוֹד הַפַּעַם! סִיַּמְתָּ בַּי"ת? תַּתְחִיל שׁוּב! זֶה נִקְרָא **'שּׁוֹשַׁנִּים'**.

וְעִנְיָן שֶׁל **'שּׁוֹשַׁנִּים'** מְרֻמָּז עַל הַסְּתָרָה, כִּי "שּׁוֹשַׁנָּה הִיא אֶסְתֵּר" (פְּרִי עֵץ חַיִּים, שַׁעַר הַפּוּרִים, פֶּרֶק ו: 'אֶסְתֵּר גִּימַטְרִיָּא שּׁוֹשַׁנָּה'; מוּבָא בְּלִקּוּטֵי מוֹהַרַ"ן, חֵלֶק ב, סִימָן עד), וְרַבֵּנוּ גִּלָּה לָנוּ (לִקּוּטֵי מוֹהַרַ"ן, חֵלֶק א, סִימָן נו) שֶׁ'אֶסְתֵּר' זֶה לְשׁוֹן 'הַסְתָּרָה', דְּהַיְנוּ שֶׁאָדָם עֲדַיִן לֹא מַרְגִּישׁ אֶת הָאוֹר שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר, אֲבָל הוּא לֹא עוֹזֵב! הוּא **'שׁוֹנֶה'** עוֹד הַפַּעַם וְעוֹד הַפַּעַם, עֲדֵי (בְּרֵאשִׁית כח, טז) **"וַיִּיקַץ יַעֲקֹב מִשְּׁנָתוֹ"** – שֶׁהוּא מֵקִיץ מֵהַשֵּׁינָה שֶׁלּוֹ וְהוּא עֵר...

הַכְּלָל, אָדָם צָרִיךְ לִשְׁמֹר מְאֹד עַל הַהַתְמָדָה, הַיְנוּ שֶׁהוּא לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם הֵן לְלִמּוּד הַתּוֹרָה וְהֵן לְקִיּוּם הַמִּצְוֹת וְכוּ', וְאֵינָנוּ עוֹזֵב וּמַרְפֶּה לְרֶגַע, וּכְדִבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים עַל הַפָּסוּק (מִשְׁלֵי לא, כא) **"לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג כִּי כָל בֵּיתָהּ**

לָבֶשׁ שָׁנִים״ - ׳אַל תִּקְרֵי שָׁנִים אֶלָּא שְׁנַיִם׳, בְּחִינַת כְּפִילוּת לָשׁוֹן - ״נָתוֹן תִּתֵּן״ (בַּמִּדְבָּר כא, ב), ״שַׁלֵּחַ תְּשַׁלַּח״ (דְּבָרִים כב, ז) וְכוּ׳, מַסְבִּיר מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל, שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁל ׳לֹא לְהִתְעַיֵּף׳ אַף פַּעַם, אֶלָּא מִתְחַדְּשִׁים עוֹד הַפַּעַם וְעוֹד הַפַּעַם! מְקַיְּמִים מִצְוֹת בְּשִׂמְחָה עוֹד הַפַּעַם וְעוֹד הַפַּעַם!

וְזֶה אֶחָד מֵהַטְּעָמִים מַדּוּעַ עַם יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים ׳שׁוֹשַׁנִּים׳, כִּי הֵם תָּמִיד ׳שׁוֹנִים׳ וְחוֹזְרִים עוֹד הַפַּעַם וְעוֹד הַפַּעַם - ״אָמְנָם כְּבָר אֶתְמוֹל הִתְפַּלַּלְתִּי שַׁחֲרִית, אֲבָל הַיּוֹם יֵשׁ גַּם כֵּן שַׁחֲרִית! הִתְפַּלַּלְתִּי כְּבָר מִנְחָה וְעַרְבִית, אֲבָל הַיּוֹם שׁוּב!״... לָמַדְתִּי כְּבָר פֶּרֶק מִשְׁנָיוֹת אֶתְמוֹל, עָשִׂיתִי כְּבָר צְדָקָה וָחֶסֶד, וּמַה זֶּה לַעֲשׂוֹת זֹאת שׁוּב וָשׁוּב? כָּךְ הוּא אֱצֶל עַם יִשְׂרָאֵל - עוֹד הַפַּעַם מֵחָדָשׁ! מַמָּשׁ מֵאָה פְּעָמִים!

וּכְמוֹ שֶׁמְּסֻפָּר עַל הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי חַיִּים מִטְשֶׁערְנָאוֹוִיץ זי״ע, בַּעַל ״בְּאֵר מַיִם חַיִּים״ [אֶתְמוֹל - כ״ז כִּסְלֵיו, הָיָה הַהִלּוּלָא שֶׁלּוֹ], שֶׁבְּצְעִירוּתוֹ הוּא הָיָה מְלַמֵּד, וּפַעַם לָמַד עִם הַיְלָדִים אֶת הַפָּסוּק (דְּבָרִים טו, י) ״נָתוֹן תִּתֵּן״, וּבְדַבְּרֵי רַשְׁ״י שָׁם: ״אַפְלוּ מֵאָה פְּעָמִים״; וְתֵאֵר בִּפְנֵי הַיְלָדִים אֶת גֹּדֶל חֲשִׁיבוּת מַעֲלַת הַצְּדָקָה, וְאֵיךְ שֶׁאֲפִלּוּ מֵאָה פְּעָמִים צָרִיךְ לִתֵּן לֶעָנִי הַמְּבַקֵּשׁ, וְלֹא לוֹמַר ״כְּבָר נָתַתִּי״...

וְהִנֵּה אֶחָד מִן הַתַּלְמִידִים הִרְהֵר לְעַצְמוֹ ״אִם הָרַבִּי מְדַבֵּר עִמָּנוּ מִזֶּה, מִן הַסְּתָם שֶׁהוּא כְּבָר אוֹחֵז בָּזֶה, אִם־כֵּן אֵלֵךְ וַאֲנַסֶּהוּ בָּזֶה״... מֶה עָשָׂה? הָלַךְ הַתַּלְמִיד וּבִקֵּשׁ מֵאָבִיו מֵאָה מַטְבְּעוֹת כֶּסֶף פְּשׁוּטוֹת, וְשָׂמַם בְּתוֹךְ שַׁקִּית, וְשָׁם פְּעָמָיו אֶל הַתַּלְמוּד־תּוֹרָה. בַּדֶּרֶךְ, הוּא שָׂכָר אֵיזֶה עָנִי וְאָמַר לוֹ ״הָבָה וְנַעֲשֶׂה עֵסֶק, אֲנִי מֵבִיא לְךָ כַּמָּה מַטְבְּעוֹת שֶׁל כֶּסֶף, וּבְתַנַאי שֶׁאַתָּה בָּא עִמִּי לַתַּלְמוּד־תּוֹרָה, וּבְכָל כַּמָּה דַּקּוֹת תִּכָּנֵס וּתְבַקֵּשׁ צְדָקָה מֵהָרַבִּי שֶׁלִּי, וְתַעֲשֶׂה כָּכָה מֵאָה פְּעָמִים!״... הֶעָנִי הִסְכִּים, אִם מְשַׁלְּמִים לוֹ - לָמָּה לֹא...

הִגִּיעַ הַתַּלְמִיד אֶל הִכִּיתָה, מַגִּישׁ לְרַבּוֹ אֶת הַשַּׂקִּית עִם הַמֵּאָה מַטְבְּעוֹת [וְאָמַר אֵיזֶה תֵּרוּץ לָמָּה הֵבִיא אֶת זֶה...], וְהָרַבִּי - הַ״בְּאֵר מַיִם חַיִּים״ - הֵנִיחַ אֶת זֶה, וְהִמְשִׁיךְ בִּלְמוּדוֹ עִם הַתַּלְמִידִים.

אַחַר כַּמָּה דַּקּוֹת נִכְנַס הָעָנִי הַנַּ"ל, וּבִקֵּשׁ נְדָבָה, וְהֵבִיא לוֹ הָרַבִּי מַטְבֵּעַ אַחַת; אַחַר כַּמָּה דַּקּוֹת דָּפַק הֶעָנִי עוֹד הַפַּעַם וּבִקֵּשׁ שׁוּב נְדָבָה, וְהָרַבִּי הֶעֱנִיק לוֹ עוֹד מַטְבֵּעַ בְּשִׂמְחָה וּבְחִיּוּךְ גָּדוֹל... כָּךְ הִגִּיעַ הֶעָנִי הַזֶּה מֵאָה פְּעָמִים, וְרַבִּי חַיִּים זי"ע לֹא אִבֵּד אֶת סַבְלָנוּתוֹ כְּלָל!

רָאָה הַתַּלְמִיד שֶׁאָכֵן "נָאָה דּוֹרֵשׁ וְנָאָה מְקַיֵּם", וְאִם הָרַבִּי לִמֵּד אוֹתָם שֶׁצְּרִיכִים לִתֵּן צְדָקָה "אַפִּלּוּ מֵאָה פְּעָמִים" - בְּוַדַּאי שֶׁהוּא אוֹחֵז בָּזֶה...

וְזֶהוּ הַכֹּחַ שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, "אַפִּלּוּ אִם קִיַּמְתִּי אֶתְמוֹל מִצְוָה, עָשִׂיתִי חֶסֶד עִם כְּבָר בִּקּוּר חוֹלִים, עָשִׂיתִי חֶסֶד עִם מִישֶׁהוּ, אָז עוֹד הַפַּעַם הַיּוֹם?" כֵּן! **עוֹד הַפַּעַם! וְעַם אוֹתָהּ הִתְלַהֲבוּת כְּמוֹ בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה!** וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָאִים עַם יִשְׂרָאֵל "שׁוֹשַׁנִּים" - 'שֶׁשּׁוֹנִים' עוֹד הַפַּעַם וְעוֹד הַפַּעַם, וּמִזֶּה נַעֲשִׂים כָּל הַנִּסִּים, כִּי 'נַעֲשָׂה נֵס' דַּיְקָא 'לַשּׁוֹשַׁנִּים' - לְאֵלּוּ שֶׁשּׁוֹנִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים.

וּמָהֶם הַ'נִּסִּים' הַלָּלוּ? שֶׁאָדָם זוֹכֶה פִּתְאוֹם לְהַרְגִּישׁ שֶׁהַמַּחַ שֶׁלּוֹ מַתְחִיל לְהִטָּהֵר, שֶׁעַל זֶה מַמְשִׁיךְ לוֹמַר "בְּנִי בִּינָה יְמֵי שְׁמוֹנָה קָבְעוּ שִׁיר וּרְנָנִים" - זוֹכֶה אָדָם לְהִכָּלֵל בַּמֻּשָּׂג 'בְּנֵי בִּינָה', הַיְנוּ שֶׁזּוֹכֶה לְהַגִּיעַ לִקְדֻשַּׁת הַמּחַ, דְּהִנּה יֶשְׁנָם ג' חֲלָקִים בַּמּחַ - כֶּתֶר, חָכְמָה, בִּינָה, וּבִשְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֲנַחְנוּ מַגִּיעִים לְעִנְיַן שֶׁל 'בִּינָה', וְעַל־כֵּן הֵם שְׁמוֹנָה יָמִים, כִּי זֶה סוֹד הַסְּפִירָה הַשְּׁמִינִית מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה - מִן הַמַּלְכוּת וָמַעְלָה - שֶׁהִיא סְפִירַת 'בִּינָה', וּמָה עִנְיָנָהּ? שֶׁאָדָם מַתְחִיל לְהָבִין "הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נִמְצָא פֹּה, וַאֲנִי בֶּן יָחִיד שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!" כִּי 'בִּינָה' זֶה אוֹתִיּוֹת בֵּ"ן יָ"ה, הַיְנוּ שֶׁאָדָם מַחְדִּיר בְּדַעְתּוֹ "אֲנִי בֶּן שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וַאֲנִי מַרְגִּישׁ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אִתִּי!"...

זֶהוּ הָאוֹר שֶׁל "יְמֵי שְׁמוֹנָה" - שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה, וְלָכֵן "קָבְעוּ שִׁיר וּרְנָנִים" - חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים קָבְעוּ לָנוּ זֹאת לַשִּׁירָה וּרְנָנָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל כָּל הַנִּפְלָאוֹת הַלָּלוּ, וְ'קָבְעוּ' הוּא עִנְיָן שֶׁל גְּזֵלָה, כִּי 'קֶבַע' הוּא לְשׁוֹן 'גְּזֵלָה' (עַיֵּן קוּנְטְרֵס 'יְמֵי הוֹדָאָה'), הַיְנוּ שֶׁאָדָם יִגְזֹל תָּמִיד שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא - עֲדַיִן לֹא כָּל כָּךְ מֵאִיר לְךָ?

אֲבָל תַּתְחִיל לָשִׁיר ! תַּגִּיד רְנָנִים ! תַּגִּיד שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא ! אַל תִּתְיָאֵשׁ ! זֶה יַעֲלֶה אוֹתְךָ ! זֶה יָשִׂים אֶת הַמֹּחַ שֶׁלְּךָ חֲזָרָה אֶצֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא ! תִּזְכֶּה עַל יְדֵי זֶה לְשֶׁמֶן קָדוֹשׁ וְטָהוֹר !

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יַעְזֹר לָנוּ, שֶׁנִּזְכֶּה לְהַכְנִיס בְּעַצְמֵנוּ אֶת הָאוֹרוֹת הַגְּדוֹלִים שֶׁל יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁנִּזְכֶּה לַמֹּחַ קָדוֹשׁ וְטָהוֹר דָּבוּק בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא - "שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ", וְתָמִיד נְדַבֵּר דִּבּוּרִים קְדוֹשִׁים שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וְכָךְ נִזְכֶּה לְהִתְחַבֵּר עִם הַכֹּחוֹת שֶׁל מָשִׁיחַ הַטְּמוּנוֹת בְּתוֹכֵנוּ, וְעַל יְדֵי זֶה נִזְכֶּה בֶּאֱמֶת לְקַבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ, בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ, אָמֵן !